

בס"ד

1914

ערב חג הפסח
תשפ"ג

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

לחם האמונה
והדעת
שי לחג עם הרב
יצחק קפלן

השלמות הקביעות והאחדות

הרב חיים סבתו בראיון מיוחד לקראת תחילת
מחזור חדש בלימוד הרמב"ם היומי

תוכנית הכשרה נפתחת בצפון

10 מפגשי ערב, אחת לשבועיים
בימי רביעי בחיפה
פתיחה - י"ט אייר, 10.5

חדש!
עכשיו גם
בצפון

לפרטים נוספים
והרשמה מסובסדת:
שמואל 054-3331367
עלמא 055-8836444

הנני

בית המדרש לשליחות

בנשיאות הרב שמואל אליהו שליט"א
מבית ראש יהודי והדר להדר

אומרים אהוב, אהאמין ואקרב

אוהבים את צמאה?
עכשיו הפודקאסט!

סיימנו 10 פרקים!
נכנסים לעונה השנייה

הללו

להבין את מנגינת הלב

מוזיקה

להאזנה:

פודקאסט הללו - הסיפורים שמאחורי ניגוני צמאה

” הפרקים עצמם בנויים טוב, מלאים באנדרים, בקטעי מוזיקה, בראיונות עם מומחים, או סתם עם חסידיים שיש להם נגיעה לניגון או לסיפור שלו, וגם בקטעי ארכיון שנותנים נפח משמעותי” (מוצ"ש, מקור ראשון)

” פודקאסט הניגונים "הללו" מבית צמאה צולל לעומק הסיפור של הניגון ולדמויות שמאחוריו, ומביא סיפורים מרתקים" (ערוץ 7)

” הפודקאסט שמחבר את ההיסטוריה היהודית עם המוזיקה של ימינו, חושף את הסיפור האמיתי מאחוריהם” (ידיעות אחרונות)

בואו לגור קרוב אל הערכים שלכם! ביישוב התורני פסטורלי - נריה

נאות נריה - פרוייקט איכותי הממוקם ביישוב התורני נריה, עם מוסדות חינוך מצוינים ואווירה קהילתית ייחודית שהופכת אותו למקום האידיאלי למשפחה התורנית. בואו לחיות כמו שאתם מאמינים.

נוף ירוק ופארק

בית מדרש

סניף 'אריאל'

אולפנת נריה

תלמוד תורה

מקווה

לפרטים חייגו: **073-371-2182**

—
החל
שיווק
שלב ב'
—

הרבה פעמים במצבים שכאלה, הטבע האנושי סוגר על האדם כמו טבעת,
ולא האדם כמו טבעת, והוא מתחיל להתחרט על הצעד שהוא עשה. הוא אפילו מתחיל לשאול את
שבתו ושלבו. רצו אפילו מתחיל לשאול את עצמו למה
רצו יצא בכלל מצבים

חירות, שלב א' ושלב ב'

הרבה פעמים במצבים שכאלה, הטבע האנושי סוגר על האדם כמו טבעת, והוא מתחיל להתחרט על הצעד שהוא עשה. הוא אפילו מתחיל לשאול את עצמו למה הוא יצא בכלל ממצרים. הוא חושב לעצמו שאולי לא היה כל כך נעים שם, אבל לפחות הדברים היו ידועים מראש. בשלב הזה מבשילה החירות האמיתית, שבה הבן אדם מפתח יכולת לתת אמון בכך שיש לו ייעוד ושליחות בחיים, והתכלית שלו היא לצעוד לקראתם. הקושי מפגיש אותנו עם חוסר-אונים, שבסופו של דבר פורק מאיתנו את השעבוד שהיה, עם הסדר והביטחון שהוא נתן. חירות אמיתית נקנית רק כשמסכימים לפגוש את הלא-גודע, ולהתקדם מולו עד כמה שביכולתנו.

למה בכלל

הטבע האנושי מעורר קול פנימי שמייסר אותנו: "למה בכלל יצאתי לדרך? עדיין לא מאוחר לחזור חזרה למוכר והידוע..." על היכולת להתגבר במצבים כאלה ולנסוע קדימה אל תוך המציאות הלא מוכרת של הים, הנביא משבח את עם ישראל: "זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבְתָּ לְפִלֹתֶיךָ, לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בְּמַדְבַּר בְּאֶרֶץ לֹא יְרוּעָה".

כדי לעבור מהמקום המשעבד לבין המקום המיועד לנו, צריך לעבור על גשר צר מאוד. על כך ר' נחמן אמר כידוע: "יָדַע, שְׁהָאֲדָם צָרִיךְ לְעַבֵּר עַל גֶּשֶׁר צָר מְאֹד מְאֹד וְהַפְּלֵל וְהַעֲקֹר שְׁלֹא יִתְפַּחַד לָלֵךְ". כשכן אדם עולה על הגשר, הוא רוצה לחצות את הים מצד לצד. הוא כבר מיצה את התיקון הקודם, והוא רוצה להגיע ליעד-ייעוד חדש. היעד החדש הוא לא רק נצ. לכתוב בווייז, אלא מוביל לייעוד חדש. הגשר הצר שצריך לעבור עליו, הוא מקום שבו אף אחד לא יכול להלך לצידי ולומר לי מילות עידוד והתחזקות. אף אחד לא אומר לי שאני בכיוון הנכון וכך הכי טוב לעשות. גם כל ההבנות שלייו אותי כבר אינן, ואני מרגיש לבד. אז באות המחשבות שאומרות לחזור.

הרצון להמשיך ולא לעצור, הוא הנקודה שמכריעה את הכף. כידוע, חלקים גדולים מעם ישראל לא רצו לצאת ממצרים, ומתו במכת חושך. רק בעלי הרצון להיגאל, גם אם הם שקועים במקום נמוך, הם יוכלו לחצות את הגשר הצר. לכן רבי נחמן מדגיש "וְהַפְּלֵל וְהַעֲקֹר שְׁלֹא יִתְפַּחַד לָלֵךְ", ולזכור את הדעת שהייתה לנו בתחילת המסע. בשביעי של פסח, אנחנו צריכים לתת אמון בהארה שהייתה לנו בליל הסדר, ולא לפחד לחצות את הים.

ויהי בחצי הלילה

אתם יודעים, בספרים הקדושים מדובר על מעלה נפלאה - להיות ער בחצות לילה של שביעי של פסח, ולקרוא את שירת הים. מובא שזהו זמן מסוגל להתפלל על הזיווג. בוודאי אפשר להוסיף שזה גם זמן נהדר להתפלל על שלום בית למי שכבר יש לו זיווג. בכל אופן, כולנו צריכים בכל פעם מחדש לקרוע את הים של השלב הבא בחיינו. נראה לי שגם מי שלא זוכה לומר את שירת הים ולשאת תפילה בחצות הלילה, זוכה על ידי השמחה בתפילות ובסעודות החג, לקבל את ההארה המיוחדת לקרוע את ים סוף הפרטי שלו.

בחסידות מוסבר שיש שני מימדים למציאות שבה אנחנו חיים - עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא, כלומר - העולם הגלוי והעולם המכוסה. בקריעת הים היה גילוי אלוקי מאין כמותו, שהאיר אפילו לשפחות של עם ישראל ואפשר להן לראות אלוקות: "רָאֵתָה שְׁפָחָה עַל הַיָּם מֶה שְׁלֹא רָאָה יִתְקַאֵל בֶּן בְּוִיז". עולמות שבדרך כלל שייכים לעלמא דאתכסיא, הפכו להיות באותו הלילה עלמא דאתגליא.

גם אנחנו מבקשים בלילה הזה לפגוש גילויים עליונים ששייכים לסודות התורה. אבל חזן מזה, יש בלילה הזה אפשרות ללמוד איפה עוד אנחנו יכולים לצאת מהטבע המקובע שלנו, ולהביא לגילוי שלא חשבנו שהוא אפשרי. לעומת מכת בכורות שנגמרה ברגע אחד, קריעת ים סוף נמשכה לילה שלם. המצב של "וְהַיָּם לָהֶם חוֹמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם" נמשך לכמה שעות, שבהן נבקע הטבע. ההארה בליל שביעי של פסח, היא למעשה נתינת כוח לנצח את השליטה של הטבע. ברמה האישית, הניצחון על הטבע מתבטא בהתגברות על זכרונות לא טובים, או רישומים שליליים בנפש, שנראה לנו כאילו בלתי אפשרי להיגאל מהם.

חברים יקרים! שנזכה כולנו להיגאל, גם בשלב הראשון, וגם בשלב השני. קודם כל לצאת ממצרים, אבל אחר כך - לא להיכנע לקולות שקוראים לחזור אחורה. לחיים!

חג שמח לכם חברים יקרים! יש לנו זכות גדולה בימים האלה להכין את הלב לקראת חג פסח הנפלא. אתם יודעים, כל חגי ישראל הם בעצם חלונות הצצה אל מעבר לגבולות הזמן, שמאפשרים להתקרב אל האור אין-סוף.

בחג הפסח, יש לנו הזדמנות כפולה להתעלות. בתחילת החג, בליל הסדר, אנחנו יוצאים לחירות. לקראת סיום החג - אחרי שישה ימים - מגיעה הזדמנות שנייה: שביעי של פסח. שביעי של פסח לא נחשב לרגל בפני עצמו, אלא כחתימה לחג הפסח. למרות שכביכול לחיתום יש פחות תוכן בפני עצמו, שביעי של פסח הוא בעל תוכן משמעותי מאוד. מקובלנו מפי חז"ל, שביום הזה נבקע ים סוף עבורנו, ועברנו בו בתוך הים ביבשה. בכל שנה בליל שביעי של פסח, קריעת ים סוף, עם כל האיכויות שלה והשפע שהתחדש אז, שבה ומופיעה אלינו.

נראה לי, שאת שביעי של פסח ניתן להגדיר בתור חירות שלב ב'. השלב הראשון של החירות התרחש כמובן ביציאת מצרים. בהתחלה, עם ישראל כולו נרגש ושמח לצאת מעבדות לחירות, אבל אחרי כמה ימים הדברים מתחילים להשתבש... פרעה יוצא למרדף אחריהם ומשיג אותם חונים על הים, אחרי שהם כביכול טועים בניווט, ומקלים על פרעה לרדוף אחריהם.

אתם יודעים, החוויה הנפשית של בני ישראל באותם רגעים מלווה גם את החיים של כל אחד מאיתנו. תחשבו על בן אדם שכבר העז לעשות צעד ולצאת לגאולה, להשתחרר מחויות קשות, ובכל ליבו כבר מצפה לדרך חדשה - ופתאום עומדים מולו קשיים גדולים. אלה לא סתם קשיים. אלה קשיים ואתגרים מסוג כזה שהוא לא מכיר, והם לא נמצאים בכלל בכנף החויות שלו. לכן הוא גם לא יודע לתת להם מענה.

בס"ד

יוצאים מעבדות לחירות!
סובלים מקוליטיס ביבית?
קרוהן עבוסס פעי גס?
KronLitis!
תוסף תזונה חודשי לסייע בהשגת הפוגה

- בע"ח, פסייע בהשגת הפוגה תוך 4 עד 6 שבועות.
- רכיבים טבעיים בלבד.
- פיוצר בגרפניוז.
- כשרות פחודרת.
- פוזיר חשיקה פיוזוד - 50% עד סוף אפריל או עד גמר הפלאי.

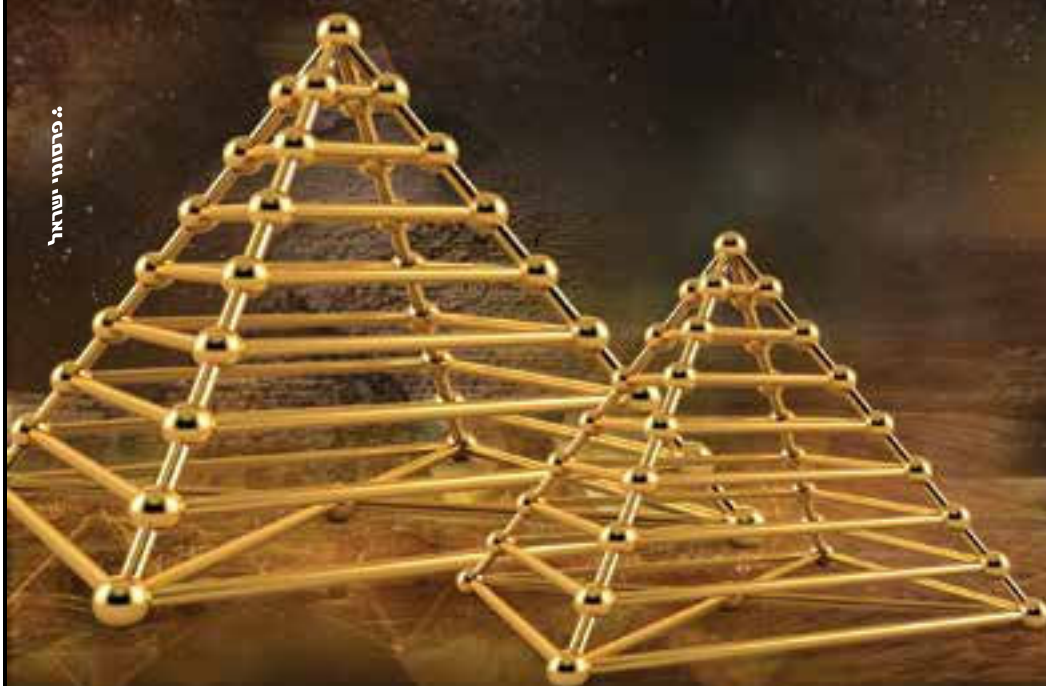
להשיג רק באתר:
<https://kronlitis.com>

הפוזיר אינו תרופות, לאנשים הנטלים תרופות פרישם פונלץ לחיועין ברופא

20 מי יודע?

קדמא נדל"ן במבצע מההגדות!

פוטו: ישראל

הצטרפו לפרויקט החדש במרכז שפירא ותיהנו מסטנדרטים גבוהים,
מפרט עשיר ויוקרתי והטבה חגיגית במיוחד:

**משלמים 20% בחוזה והיתרה בסמוך לאכלוס
+ פטור מלא מהמדד!**

דירות גן דופלקסים | 6 חדרים

2 חניות
לכל דירה

מפרט
בסטנדרט
גבוה

מחיר
אטרקטיבי

קהילה
דתית
איכותית

שכונה
חדשה

שיווק ומכירות: *5204

קדמא
מרכז שפירא
לשים את החיים במרכז

יוצאים לחירות

ביאורים מהרבי מלובביץ' להגדה של פסח
מאת הרב משה שילת

הספירה לאחור החלה, מזמן

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ לעשות כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים. שנאמר: "... ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה... ואחרי כן יצאו"

הבטחות צריך לקיים. קיום הבטחות היא הוגנות בסיסית ולא פעולה יוצאת דופן, אז מהי ההתפעלות הגדולה מ"ברוך שומר הבטחתו לישראל"?

נוציא מחשבון ונעקוב אחרי חשבוננו של רבי אלעזר בן עזריה במדרש (פרקי דרבי אלעזר פרק מח):

לאברהם אבינו נאמר שהשעבוד יהיה ארבע מאות שנה, אבל באמת היינו במצרים רק מאתיים ועשר שנים, והרבה מהשנים האלו עברו עלינו בטוב ובנעימים. החישוב בונה על הרבה הטיות לטובתנו.

דבר ראשון: השנים נספרות לא מתחילת השעבוד, אלא כבר מאז שיעקב אבינו ובניו ירדו מצרימה לחיות במלון חמישה כוכבים על חשבון משלם המיסים המצרי. כך אנחנו סופרים 210 שנים.

דבר שני: בגלל שיעקב החשיב את אפרים ומנשה, בני יוסף, כבניו, הטיימר של נוכחות בני ישראל במצרים התחיל לעבוד כבר בהולדתם. כך אנחנו מקדימים את הספירה בחמש שנים והגענו ל-215 שנים.

דבר נוסף: אפילו עבדים נחים מתישהו, אבל המצרים העבידו אותנו כיום ובלילה, כך מספר המדרש. לכן כל שנה נספרת כשנתיים, וכאשר נכפיל את 215 השנים פי שתיים, נגיע ל-430 שנה, וכמו שכתוב (בא יב, מ) "ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלושים שנה וארבע מאות שנה".

מסתבר שיש כל מיני דרכים לחשב את הקץ, והקדוש ברוך הוא לא הקפיד על מספר השנים הרשמי אלא בחר להריץ את ההיסטוריה. הוא החליט לספור לנו את השנים מאוד לקולא, ועל כך אנחנו מודים ומהללים.

גאולה בגוף, גאולה בנפש

ברוך אתה ה'... אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים...
ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו

גם אצלכם בשולחן הסדר מישוהו כבר ציטט את הפתגם "לא מספיק להוציא את היהודים מהגלות, צריך להוציא את הגלות מהיהודים"? גם אצלכם במשפחה התחיל הוויכוח מי באמת המציא את הפתגם ומי רק ציטט אותו?

נעזור לכם: התוכן הפנימי של הפתגם מופיע כבר בוורה, ומנוסח בקיצור נמרץ במילים של ההגדה, שאומרות שאחרי "גאולתנו" ממצרים אנחנו זקוקים גם ל"פדות נפשנו". אחרי הטיפול במצרים הרשעים, גם הנפש שלנו זקוקה לטיפול ורפואה.

הזוהר הקדוש (זוהר חדש, יתרו) מספר שרבי ייסא שאל את רבי שמעון בר יוחאי, מדוע מזכיר הקדוש ברוך הוא חמישים פעמים (!) בתורה את יציאת מצרים, הרי מדובר בסך הכל על מילוי ההתחייבות שלו בברית בין הבתרים. רבי שמעון עונה לרבי ייסא, שה' הבטיח לאברהם להוציא אותנו ממצרים, אבל לא הבטיח להוציא אותנו מהשעבוד הרוחני לסטרא אחרא ולארבעים ותשעה שיערי טומאה. זה לא היה כלול בעסקה.

ריכוך אווירי ופשיטה קרקעית

אז הנה, כבר הזוהר אומר שהגאולה ממצרים לבדה איננה מספיקה. עליה יש להוסיף את "פדות נפשנו" מהשעבוד הפנימי אל היצר הרע. אבל האם זה באמת עובד? האם רגע אחרי יציאת מצרים כל בני ישראל היו צדיקים? בתורה זה לא ממש נראה כך. וגם אנחנו לא יכולים להניח את הנשק ולדמיין שבליל הסדר הזה סיימנו את מאבק הנפש שלנו. אז ממה נגאלה נפשנו בדיוק?

האור הגדול של ליל הסדר הוא ארטילריה חזקה מאוד, "מלמעלה למטה", שמחלישה את כוחות הטומאה ומעניקה לנו כוח ועוצמה. אחריה מגיעים כוחות החי"ר שהולכים לכבוש כל גבעה וכל שביל. במשך ארבעים ותשעה ימי ספירת העומר אנחנו נדרשים לעבודה פנימית, "מלמטה למעלה", שתמשיך ותפנים את המתנה הגדולה שקיבלנו בליל הסדר. ובהגיע ליל שבועות, נעמוד למרגלות הר סיני ונזכה ל"פסקה זוהמתן" (שבת קמו, א). אז תושלם "פדות נפשנו" שהתחילה מכוח "גאולתנו".

שבי. תנוחי?

יעל קבסה

אחת לכמה זמן אני מוצאת את עצמי בלי אויר: כמו כל בלעבוסטע טובה אני מסתערת על התוכניות שלי במלוא המרץ כדי להגשים אותן כמה שיותר מהר וטוב ומגייסת את כולם סביבי, וכשבאופן טבעי צצות תקלות בדרך או שינויים בתוכניות - אני קורסת ונשאת בלי רוח במפרשים.

אני עדיין מחפשת את נקודת האיזון העדינה שבין הרצון לפעול ולשנות את המציאות, לבין היכולת לקבל אותה כפי שהיא. בדיוק שם, בפער הזה בין הרצוי למצוי - שוכנת האמונה. כשהיא נוכחת ביחד עם הפעולה וההשתדלות מצידנו היא מתבטאת במלואה.

אני לומדת שכוח האמונה בנוי מכמה דרגות:

הראשונה היא עצם הידיעה שיש משהו שם למעלה, שהכל מתחיל ממנו ובסוף הכל מתגקז אליו.

אני מתפללת אליו ומקווה שמה שיקרה הוא מה שאני רוצה וחושבת שהוא נכון, ומכוח זה פועלת במציאות.

דרגה מעליה היא היכולת להבין שכל מה שקורה, גם אם זה לא מסתדר לפי התוכניות שלי, הוא לטובה.

דרגה נוספת, גבוהה יותר, היא להאמין בלי לחפש תשובות והוכחות לכך שההתרחשות היא לטובה, בלי לחפש איך הדברים מתיישבים על ההיגיון שלי.

בדרך כלל המדרגה העליונה הזו מתגלה בנקודות קיצון ובזמני לחץ:

בין אם זה הרגעים שלפני אירוע גדול, בין אם זה אובדן של נשמות יקרות, בין אם זה הפגנות ופילוג בעם. כל התרחשות במציאות נובעת ממקור החיים בעולם.

ההבנה שיד ה' היא הקובעת במציאות ואנחנו פועלים רק מכוחה היא נקודת איזון עדינה שיש בה יכולת לשאת הפכים: להשתדל במאת האחוזים, ולהתבטל באותה המידה.

יכולנו לחשוב שבמדרגה העליונה נעוף על עננים ונחייך אל העולם בחיבוק ידיים. מה נראה יותר רוחני וגבוה מאשר אדם שמסתובב בעולם בהרפיה מוחלטת, בתפילות קורעות-לב, ובאמונה בטוב שיגיע לו בזמן ובמקום שיחליטו לו מלמעלה?

כת אחת מתוך אותן 4 כתות שעמדו על הים, רגע לפני שהמצרים רמסו אותם בדהרה, בחרה להתפלל ולצעוק. נשמע הגיוני ומתבקש במצב כזה.

אבל אז אומר הקב"ה למשה באופן מפתיע: "מה תצעק אליי? דבר אל בני ישראל ויסעו"

דווקא כאן ברגע הכי חשוך ומפחיד - מדרכת הקב"ה אותנו ואומר לנו: סעו. הפעלו. אל תעמדו בחוסר מעש.

אל תיבהלו מן הקושי, אל תרפו ידיים - המשיכו לפעול ולהאמין.

רגע לפני לידתנו כעם - מזמין אותנו הבורא לעבוד במשותף, להיכן כלי לקבל את השפע שהוא רוצה להעניק לנו, ולגשת לפעולות מתוך אמונה עמוקה שהקב"ה חפץ חיים הוא ורוצה בטובתנו.

צאו לטייל
אנחנו פה

חברי מכבי, גם בטיול בחג אנחנו איתכם עם
סטנדרט גבוה של רפואה דחופה
במקרה חירום רפואי כגון גוף זר, חתך, או חבלה
מומחי מכבי לרשותכם:

מוקדי רפואה דחופה ונשים
עם מומחי מכבי

מכביRED
רפואה דחופה קרובה אליך

לשעות פעילות המרכזים הרפואיים בחוה"מ ובערבי חג, היכנסו לאתר מכבי

למידע נוסף | *4535

בדק בית של הלב

תנועה קטנה מדי, אין רגש קטן מדי שאולי לא ראוי שנרגיש. כל רגש שמקבל את מקומו, מסייע לנו לעשות ניקיון בלב.

ניסן - דיבור הלב

ניקוי הלב, על פי לימוד ימימה הוא מתוך ההבנה שהלב עשוי שכבות שכבות, "נפש שנסגרה יש לה שכבות" (ימימה), לא נסגרנו בבת אחת, ולכן גם הניקיון הוא לא בבת אחת, בפעולה גדולה ומכריעה, אלא בפעולות קטנות מול רגשות קטנים. "החירות", כך ימימה אומרת, "היא למעשה התקרבותך לכל מה שחוקק בך. נקודה של חיבור שבה את פוגשת את מה שחוקק בך". חירות אמיתית מתפשטת בתוכנו כשאנחנו מעזים להתקרב ולגלות בתוכנו עוד שכבה, ועוד שכבה, וכאמור אין שכבות בתוכנו שלא ראוי להתייחס אליהן. להיפך, ככל שנתייחס לרגשות הדקים ביותר, כך הלב ישתחרר ממצירו וירגיש חופשי. כשאנחנו מתחילים לפרק את הרגש הגדול שמכווץ אותנו לשכבות שכבות ולתת מקום לכל מה שמתרחש פנימה, אפשר לעמוד מול כל שכבה ולנקות אותה על פי מה שנחוץ לה באותו הרגע. מול החשש - אפשר לטעת ביטחון קטן. מול עלבון אפשר לנחם את הלב. מול מאבק באדם אחר אפשר לאמץ עין טובה ולהבין שכל אחד רוצה להיטיב, גם אם יש בינינו כרגע אי-הבנה. ההבנה של מה שקורה בנו, ההתקרבות אל מה שקורה בנו והניקיון הקטן הזה, מעוררים בנו חירות אמיתית מכל מה שכובל את הלב.

בשביל לנקות את הנפש אנחנו זקוקים לדיבורים של אמת. "תקופת ניסן - תקופת דיבור הלב. בדק בית פנימי של נימי הלב" (ימימה). זו לא תקופה של עורקים ראשיים ועשייה גדולה מחוץ לבית, אלא תקופה שבה כל אחד ואחת מגיעים בבית עצמו עד החורים והסדקים, עד היכן שהיד מגעת. להיות כנים עם עצמנו בדיבור אמיתי כדי שלא ננקה רק מלמעלה, ונטאטא את הדברים החשובים מתחת לשטיח. נכון שלפעמים, בדרך אל הניקיון האמיתי, כל הבלגן צף על פני השטח ונדמה לנו שרק התרחקנו מהסדר שאנחנו רוצים כל כך, אבל כל נכונות לנקות - כבר מקרבת אותנו לניקיון בעצמו. כשאנחנו תולים לנגד עינינו את המטרה להתחזק, אט אט הבלגן הופך לסדר פנימי מחודש, והפעם נקי הרבה יותר מקודם.

חוויות דקיקים בינינו

"לצאת מן המצרים האישיים, להתנתק מהעבודות שבאה מהיעדר היכולת להתקרב לחירות מדיבור הלב" (ימימה). העבודות פירושה ריחוק פנימי מעצמנו וממה שמתחולל בנו, עד שאנחנו מופתעים מזה שעולה בנו רגש חלש, נאבקים בו ובכך נחלשים עוד יותר. החירות היא דקה ועדינה, היכרות רגישה עם כל מה שמתחולל בנפשנו, על מנת שנוכל לנקות ולתקן. אפשר לקחת את הרגע הזה, של התבוננות בעצמנו בסיום היום, ולדבר אותו בפה ממש, להגיד מה מתחולל, מה מקשה עלינו כרגע להאיר את אורנו, מה סגר וכיווץ אותנו היום, ואיך נוכל לפתוח את הלב ולהתרחב.

כל תנועה פנימית שאדם מיישר בתוך עצמו - הופכת למערכות יחסים מתקונות יותר, הופכת לתשתית ברוכה של "ואהבת לרעך כמוך" מלב שלם יותר, שבתוח בעצמו יותר ועל כן יודע ורוצה לתת גם לזולת הרגשה טובה. אנחנו אף פעם לא מנקים את ליבנו רק בשביל עצמנו, חוויות דקיקים קושרים את כולנו, וכשאדם מנקה בתוכו את האבק שמסתיר את אורו הפנימי, הוא מאפשר לעוד אנשים סביבו להאיר את אורם. חג הפסח נחגג בדיבור פנימי, ביתי, אך הוא מסמל גאולה שלמה של עם שלם. להתחבר לחירות האישית, להבין מה מעיב על אור הלב ואט אט לשחרר את הכבלים מאחיותם. "הבנת החירות הפרטית שייכת לשחרור מחוטי הסבך, להעלות את הנפש, לחזק את כוחה הפנימי, ואז הימים כה יפים, והזמן כה חשוב, כי לעולם חסדו" (ימימה). שזוכה כולנו בעזרת השם לחג פסח נקי, כשר, שמח, מחבר את הלבבות ומאיר את אורם.

לפעמים, כשמגיע הערב ואני מתחילה לכבות את אורות היום שהיה, אני קולטת איזו תחושת חמיצות או כיווץ לא ברור ממהו שקרה היום, ולא יודעת לשים את האצבע על הנקודה. משהו שכנראה הלך ותפח ונגרר איתי באותו יום, ועכשיו כשהאור כבה הוא תופס את כל המרחב. ימימה אביטל ע"ה מלמדת אותנו שכל תנועה גדולה שמתרחשת בנפש שלנו, כל הרגשה פנימית שמכריעה אותנו, בנויה מכמה וכמה תנועות קטנות ביחד. כעס, למשל, אף פעם לא מגיע במלוא עוצמתו, הוא מתחיל בקטן ואחר כך מתגבר. ולכן אפשר לנסות לראות בתוכו כל מיני תנועות קטנות, לפרק אותו למרכיבים כדי לא לעמוד מול כעס גדול שכבר אי אפשר לעצור. אפילו להתפרצות הרגעיש יש כמה תנועות מקדימות.

אפשר לגלות שבתוך הכעס הגדול, אולי יש גם אכזבה קטנה ממישהו שאמר משהו לא במקום. ואולי יש בו גם ריחוק או עצבות ממהו שהתרחש לא לרוחנו. ויכול להיות בו גם מתח שאנחנו שרויים בו ממהו שאנחנו מצפים שיקרה והוא עדיין לא קורה. כל התנועות הקטנות מתלכדות יחד לאותה הרגשה גדולה מכווצת שגורמת לנו להרגיש שהיום הזה נגמר לא טוב. וכדי להתחיל לנקות את הלב, לאוורר אותו ולהוציא אותו לחופשי, יש להפסיק לנסות להילחם בהרגשה הגדולה והמכריעה שקשה לעצור אותה, ולהתחיל להסתכל בקטן, מה בדיוק קרה היום. לפרט לפרטים את ההתרחשויות, את התנועות של היום הזה ואת מה שהרגשנו בתוכו. ואין

"כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם ומלואו"

איתי בן 46 אבא לשלושה קטנטנים
עובר דיאליזה 3 פעמים בשבוע
כי הכליה שלו לא מתפקדת!

איתי חייב לעבור השתלה בהקדם!

אולי את/ה תזכה להציל את איתי בתרומת כליה

ותצטרף למעל אלף תורמים אלטרואיסטים

לפרטים:

ניב 054-2208483 ריקי 052-7039922

התהליך דרך ארגון "מתנת חיים"

מייסודם של הרב הבר ז"ל והרבנית שתחי'

קריתים אין הרנח

צעדהת ענקק ליאביותר

יום שני | ד' חזה"ח | סס:20 צומת תפוח

עצרת מרכזית בהשתתפות

הרב דב ליאור | הרב יעקב אריאל | הרב אליקים לבנון | הרב יעקב חזן | הרב שמואל אליהו

יו"ר מפלגת הצינונית הדתית- השר בעלאל סחוטריץ
השרה מאי גולן
השר יצחק נסרלאוף
השרה אורית סטרון

יוסי דגן- ראש חומשת שומרון | דניאלה וייס- יו"ר תנועת נחלה
חברי הכנסת

בועז ביסמוני | אברהם בעלאל | ששון ואטה | טלי גוטליב | עמית הלוי
מיסים ואטורי | יוסי טייב | אהוד טל | מיתון מישיאשווילי | משה סולוחון
לימוד סוקר חלק | צבי סוכות | משה סעדה | חזה אתי עטיה | אריאל קלנר
שחיה רוטמן | קטי שטרית
רב מירא

שיעורים קצרים ברוח השעה

הרב יהושע שפירא | הרב דוד פנדל | הרב מני לונרין
הרב ערן טמיר | הרב חנניס בורשטיין | הרב אליעזר קשתיאלי | הרב אורי שרקי
הרבנית נטלי שפירא

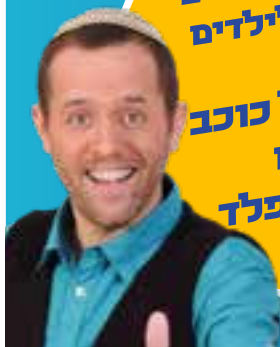
*3051 051-230-7399

חפשו אותנו ברשתות החברתיות

ישום גם מסלולי פעולה תוננים

הפעניג, מתנפחים
והפעלות לילדים

הופעה של כוכב
הילדים
טוביה רוזנפלד

סיפורו של לחם עוני

לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן". אם לחמי החמץ מבטאים הכרה שלימה מפותחת, ועמה גם התחכמות וחשיבות עצמית, הרי לחם עוני - "אין עני אלא ברעת" - הוא ביטוי של ההכרה הראשונית ביותר, המופיעה בתודעת האדם בצורה של אמונה טהורה, כתינוק הקורא לראשונה "אבא ואמא".

בכל שנה, בשבתנו אל שולחן הסדר בליל הפסח, אנו שבים אל רגע לידתו של העם, אל צורת הקשר הראשונית של התינוק אל אביו, ואל האמונה שהיא ראשית ואחרית הכל.

איך מספרת המצה את סיפוריה של יציאת מצרים ושל חג הפסח כולו? בשתיים. ראשית, החיפזון. הציידה שלא הספיקה להחמיץ היא סמלה של יציאה שאינה תוצאה של הבשלה, אלא של הארה חד-פעמית. לא מסלול שלב אחר שלב יש כאן, אלא דילוג - פסיחה. גם ניצחון והכנעה של היריב לא נמצא כאן, אלא בריחה חפוזה, "כי ברח העם". אחריה יבוא תהליך של בירור, תיקון וריפוי, אבל קודם כל - בריחה. ועמוק מזה: המצה כלחם עוני. אכילת הלחם, הסמל המובהק למאכל אנושי מתורבת, היא ביטוי למעלתו של האדם בהיותו בעל דעת והכרה. על זה אמרו: "עץ הדעת חיטה היה, שאין התינוק יודע

ועת מרב תלאות גום מעט יכפף
יהיה עמוד האש לנגה עליהם.
קניו ממששות, כאצבע על הקלף,
כל קמט וחרין אשר על עור פניהם.

ואף כי מסעם הרבה עוד יארך
ומסלולם זרוע עקשות ויסורים,
עוד עמוד האש על פניהם יזרח
עת נבוא לזכר להם חסד נעורים.

כי בכל דור ודור, ישוב זכרון הליל
וזכר צועדים בטור שלא יחדל,
שאפלו חכמים, אפלו נבונים,
שבים הליל הזה אל לחמם הדל.

שאם חכם לבך, ועשירה פתך
ואם צרורך מלא, גדוש צידה דשנה -
יבוא עתה הליל הזה להזכירך
לטעם את טעמו של לחם אמונה.

עמוד השחר קם. דוממת כבר מצרים
כענן מוכס אשר הוטל כמת.
פני נער וזקן נראים בפתח בית.
ופה לוחש לאזן: מהר, כי בא מועד.

עקשו עת האסף. הכל בהול, בהול.
רגלים טופפות. הראש סחרחר, סחרחר.
מתקבצים עתה יחדו מגבול אל גבול
בלי יעד ומצפן ובלי לחשב על המחר.

ולא מפני הדעת, ולא מחכמתם
כי ימיהם מלאו מכאוב עד אין בינה.
ואין עמם דבר צרור בשמלתם
כי אם רק לחם עני, הוא לחם אמונה.

והדרך לפניהם נפרסת כשטיח
ורגליהם נעות בה, ישר מבלי לנטות
כנשר הדואה אל מרחבי רקיע
וכבן אל ידי אביו המושטות.

נהיגה ארוכה?
זה יקפיץ לך את הדרך!

10 קרוב אליך

לרגל פתיחת מחזור הלימוד
של הרמב"ם היומי

מבצע מהספרים

70% הנחה

סט משנה תורה מהודר בכריכה מפוארת
בפירוש של הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ

שלמה לור

משלוח
חינם
למזמינים עד
כ"ב ניסן

249 ₪ בלבד
במקום ~~835 ₪~~

הזמינו עכשיו במחיר מסובסד!

058-6133743

'הרמב"ם היומי'

* חייגו 4531

צב"ש לחיילים

פרץ אינהורן

ליל הסדר במארב

ירדנו. הליכה לילית קצרה. מחסנית ב'הכנס' ונשק דרוך. התמקמנו. חייבים להיות בשקט. זה לא צחוק. מארב אמיתי ותוך כדי: קדש - קידוש: כוס ראשונה. רחץ: מים מהמימיה. כרפס: מהמנת קרב. יחץ: מהמצות השמורות שהביא לנו הרס"פ. מגיד: התחלנו בלחש ובעל פה לפי מה שעלה לי מהזיכרון. "מתחיל בגנות ומסיים בשבח" - אחרי 2,000 שנות גלות, אנחנו זוכים לחיות בארצנו היקרה ולשרת בצבא באהבה ובאמונה. "מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות" - שבכל הלילות של ליל הסדר זכיתי לעשות סדר רגיל ושמח, הלילה הזה זכיתי בזכות עצומה ומיוחדת במינה, לעשות את ליל הסדר במארב ולשמור על עם ישראל בגופי ממש. "עבדים היינו לפרעה" ועתה קירבנו המקום לעבודתו בארץ ישראל, במדינת ישראל, בצבא ישראל ובגבורה ישראלית טהורה. "כנגד ארבעה בניס דיברה תורה" - ואיתי יושב במארב גם הבן החמישי שלא היה עושה ליל הסדר בבית, ותוך כדי המארב שמח לראות מה אני עושה ולשמור את מה שאני לוחש. "והיא שעמדה לאבותינו ולנו" - ההבטחה האלוקית שנותנת לנו כוחות להמשיך לפעול עם אל ולקבל כוחות מהעתיד הטוב והמאיר המובטח ולהיות מלאי אמונה בהווה שלפעמים גם מסובך. "די די דינו" - הודאה מכל הלב להשם יתברך על כל שלב ושלב בהתקדמות חיי ישראל קדושים בארץ הקודש. "על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו" - על ניסים ונפלאות שבכל יום ויום, גם בעניינים הכלליים וגם בעניינים הפרטיים. "פסח, מצה ומרור" - לצאת ידי חובת היום. רחצה: מהמימיה והפעם עם ברכה. מוציא מצה - לקיים מצוות היום. מרור - מברכים את השם יתברך גם על השלבים שהיה לנו בהם פחות נעים במהלך ההיסטוריה. כורך - מהמנת קרב. שולחן עורך - לא היה יותר מדי, אבל הייתי שבע מהרגשת השליחות. צפון - מהמצות של הרס"פ. ברך - ברכת המזון. הלל - מה שזכרתי בעל פה. אמרתי לריבוננו של עולם: אני עסוק במצווה ומשתדל בנוסף להלל אותך ולשיר בלחש את מה שאני זוכר. נרצה - "לשנה הבאה בירושלים הבנויה" - תפילה מכל הלב. במהרה בימינו. אמן. "אחד מי יודע" - בלחש, אבל החבר'ה היו שותפים. ליל הסדר הזה היה מיוחד במינו. חוויה שלא אשכח.

עכשיו כשאני כותב את זה, אחרי כ-17 שנה, זה פשוט מרגש אותי מחדש. "טוב להודות לה' ולזמר לשמך עליך". פשוט להודות ולזמר. יהודי פשוט משתדל לזמר לכבוד השם יתברך בכל יום ויום ובכל שעה ושעה. יש כל כך הרבה על מה. "על ניסין שבכל יום עימנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובוקר וצהריים".

בשנה השלישית לשירות זכיתי להיות בקו עזה. תפסנו עמדות. עשינו מארבים. סיורים קבועים 8 שעות עם קרמי כבד. חשבתי שלפחות לכבוד ליל הסדר תהיה לי קצת מנוחה עם החבר'ה בפלוגה. לחזור קצת למתיקות של ליל הסדר שנה שעברה. "ביקש פרץ לישיב בשלווה, קפץ עליו ורגזו של מארב". ממש לפני שקיעה, אני מוצא את עצמי מתפלל מנחה ביחיד, מקבל חג מוקדם יותר, מתפלל יחיד גם תפילת ערבית של יום טוב. מתארגן כמה דקות וה'הזאב' כבר מחכה לי. יאללה. קדימה פרץ. צריך להתמקם בזמן. אנחנו מקווים שהתפללת גם בשבילנו. ברור. "בשם כל ישראל". עלינו על ציוד מלא: קרמי, ווסט, 6 מחסניות, ברכיות, קשר, נשק כמובן ושק שינה. הרס"פ - הצדיק שבדרך כלל קצת מבולבל 😊 הפעם יצא צדיק באמת, ופשוט דאג לנו להכל: מנת קרב של ליל הסדר. באמת יש דבר כזה. במנת קרב יש בדיוק מה שצריך על פי ההלכה. בנוסף נתן לנו הרס"פ מצות שמורות עגולות למהדרין מן המהדרין. יצאנו לדרך עם הנהג הצדיק של ה'זאב'.

בס"ד

שמיניסט? בוא להתמלא בתורה לפני הגיוס ב

עז ותעצמות

ישיבה חדשה מבית צל"ש

כחלק ממרכז רוחני לחיילים של צל"ש בחודש אלול הקרוב תיפתח, בעז"ה, ישיבה ברעננה בראשות הרב פרץ אינהורן

אנחנו מקוים להצטרף 20 חובבים ללימוד אגדה ופסוקים מיוחדים?

מקומך איתנו!

- יחסי אישי ואווירה משפחתית
- לינוי אישי לאורך כל השירות הצבאי
- לימוד תורה בשמחה

אחי, אנחנו מתחבבים אלוהים ונשמח לראות את החיילים הישראלים יחד נתחבר לתורת חיים שתבנה את האישיות שלנו במידות טובות ובאהבת ישראל.

לפרטים נוספים: רועי - 054-7231812

הפגנת המיליון

לא יגנבו לנו את הקול!

חמישי • 19:00 • ו' אייר • 27.4
למחרת יום העצמאות

רחוב קפלן בירושלים, מול הכנסת

64 מנדטים דורשים רפורמה משפטית!

הסעות מכל רחבי הארץ • פרטים נוספים בקרוב

כנגד אדבעה בבנים

פרויקט חג

"ובלב כל חכם לב נתתי חכמה"

צופיה טולדנו

כזו שלא פוגשת את הדבר בעומקו. הוא יהיה עסוק בפרטים ובנראות, במקום בחיבור ונוכחות. הוא למעשה מפספס את המהות מבלי שאיש יודע, מבלי שהוא עצמו שם לב (תרתי משמע). כשאין חיבור ללב, למקור החיות ולמהות שמתוכה נגזרים הפרטים - הפרטים הופכים עקרים ונוקשים, שוחקים ומעיקים, ומכאן הדרך להיות הבן הרשע לא רחוקה כל כך.

כאשר הבן החכם שואל אותנו שאלות, אנחנו צריכים לשמוע בעצם היכן הוא נתקע. מה הפריע לזרימת החיים הטבעית שלו לנוע במרוצתה? הלא מי כמוהו טוב במתן תשובות, ושאלתו לא מספרת לנו כי אם את המקומות בהם הוא זקוק שנחזיר אותו לטבע, לחיות הקיימת בו, למהות שנשכחה ממנו בתוך ים הפרטים.

התפקיד שלנו בעבודה עם החכם, זה לפתוח לו עוד ערוצים של חיבור למציאות, להפגיש אותו עם החוויה, לחבר אותו לאיך זה מרגיש כשהדבר עובר דרכו. יותר משהוא זקוק להסברים ודיוקים, הוא זקוק שנוכיר לו חוויות מעצבות חיים, כאלה שמתוכם הוא ימצא את התשובות בעצמו. כאשר אנחנו מפנים את תשומת ליבו לערוצים אלו, הוא יגלה לא פעם שהשאלה היא רק סיפור הכיסוי לחוויות ורגשות שחבויים בתוכו ומבקשים מקום, הוא יגלה שהאזורים הללו שהינם מעל הדעת ומתחתיה - מעצבים את השקפת עולמו ואת הלך רוחו הרבה יותר משחשב, ובהינתן להם מקום הכול שב למקומו. הוא בעצם נענה, על אף שלא קיבל תשובה לאף אחת משאלותיו (כפי שקורה לחכם בסיפור ההגדה).

בבואנו לעבוד עם הבן החכם נשים לב איך מסייעים לו להיהפך מחכם, לחכם לב. לזה שמבין שיש סיפור חיצוני, של מה צריך וכיצד (משכן), ויש סיפור פנימי, של חיבור לדבר (השראת שכינה). לזה שמבין שהלבוש החיצוני הוא רק כיסוי למהות. עם הכוונה נכונה הבן החכם יוכל לרתום את שכלו לעבודות המורכבות ביותר, "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה", ולהשתמש בכוח החכמה שלו לחיבור ועשיית טוב.

הבן החכם הוא הבן עם הרייטינג הכי מוצלח. כשהייתי ילדה תמיד רציתי שיפול בחלקי להקריא את שאלותיו הנבונות בסבב קריאת ההגדה המשפחתית.

עברו כמה שנים מאז, והיום אני מתבוננת על ארבעת הבנים בצורה מורכבת יותר.

אני מבינה שבכולנו יש בחינה של כל אחד מהבנים, והם אינם מייצגים אלא קצוות שונות של מפגש עם המציאות.

הבן החכם משתמש בדעת, בהיגיון, בהבנה.

השכל הינו הערוץ דרכו הוא פוגש את המציאות.

הוא יודע לשאול, לרדת לפרטים, לנתח ולהסביר.

יש לו תשובות מנומקות ועולם ערכים עשיר.

הוא יודע מה נכון, מה צריך, ואיך הכי כדאי לפעול, הכול נראה בסדר אתו, הכול נראה ממש בסדר אתו.

אבל מה קורה לו שם, לחכם הזה, במפגש עם החיים?

הוא עלול להיתקע.

למעשה הוא הבן שהכי מועד להיתקע.

הוא זה אשר עלול לחשוב על החיים במקום לחיות אותם.

הוא זה אשר עלול להישאר מנותק, מרוחק ולא מחובר רגשית.

הערוץ של ההיגיון שמשמש אותו לא רע בלימודיו, בניתוח מצבים, או בהתנצחויות לאורך הדרך, הופך לרועץ בבואו לחיות את החיים כפי שהם. הוא עלול ליפול לעשייה טכנית גם ללא חיבור פנימי. ללא חיבור ללב.

והיכן הבעיה?

כשהבן החכם פועל מהרובד השכלי בלבד - העשייה שלו עלולה להיות

מחנכים

ההלב

להאזנה:

פודקאסט הניגונים של

יוצאת לריצה? זה יריץ אותך קדימה!

שירות לאומי בשילוב תואר

סימן שאפשר
לסמוך עלייך!

שנתיים שירות
+ תואר B.Ed
ב-4 שנים בלבד!

גרעין שירות

מימון מלא!

מדרשה

דירת שירות
על רמה

לירון, רכזת התוכניות: 050-855-2166
מכללה ירושלים רח' ברוך דובדבני 36
טל: 02-6750918

בן או רשע?

דקלה יוספסברג
מנחה ויוצאת בגישת שפר

"את יודעת שאני לא סובלת לרחוץ כלים!", זה היה משפט המחץ הקבוע של הבת שלי, מול הכיור העמוס של מוצאי שבת, כשכל הבית על גלגלים והררי הכלים עומדים ומצפים לישועה.

אחרי שהתאכזבתי וכעסתי ושתקתי ושתקתי רועמת ושוב ביקשתי ועוד פעם הסברתי אבל הגברת (המפונקת? הכפויית טובה? החצופה? תמשיכו) עמדה על שלה, החלטתי לשנות כיוון.

"רשע מה הוא אומר?" כולנו מכירים את הבן הרשע מארבעת הבנים שמופיע לפרקים גם אצלנו. הוא מורד. הוא מתריס. הוא עושה מה שבא לו. אם נדע מה הסיפור שלו ובמה הוא בדיוק מרשע, נוכל אולי לתת לו מענה.

"מה העבדה הזאת לכם? לכם - ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הפלל כבר בעקרו". כל הבעיה של הבן הרשע זה שהוא בפוזה של 'אאוטסיידר'. הוא לא כפוף לכללים של עם ישראל, לחוקים של המשפחה, של בית הספר. הוא לא חלק. הוא לא שייך.

אבל רגע רגע. אם נסתכל על זה שוב נגלה שזה הפוך על הפוך. דווקא ככה הוא מקבל במה! הוא סופר שייך! אנחנו כועסים עליו. מפחדים ממנו. מאוכזבים ממנו. מענישים אותו. מרגישים אשמים. זה נקרא לא שייך? זה הכי שייך שיש! הוא מייצר אמנם קשר של מלחמה אבל - אקסטרא קשר!

מכירים את הנודניק של בית הכנסת? את השכן שמציק לכולם? את הילדה ההיא מהבית ספר שלא אהבנו? גם הם שייכים! גם הם חלק! אבל חלק שמפריע, שמנגיס, שמתריס. זו ה"תרומה" הלא מודעת שלהם לקבוצה. 'כשמתעצבנים עלי - אני שייך'. הם מוכנים לשלם מחיר יקר על החיבור המוטעה הזה.

אז אם קשר של מלחמה זה הסיפור של הבן הרשע, מה עושים איתו?

"וצאף אתה הקהה את שניו". יוצאים מהמלחמה ומאפשרים לו קשר חדש. יכול להיות שהוא ימשיך לנופף בסדין האדום - אבל אנחנו נפסיק לרוץ אחריו לתוך האש וילעבור אצלו. נפסיק לתת להתרסה, לחוצפה ולמרדנות במה!

אם הוא ירים את הכפפה ויתחיל להתיישר ולהיות חלק מהכלל - זה לא תלוי בנו, אבל כל עוד נכנסנו איתו, בפה ובלב, לקרב - שיתפנו עם זה פעולה וסביר להניח שאנחנו רק מוסיפים דלק למדורה.

אם אנחנו יודעים בבירור שהוא לא באמת רשע אלא רק יצר, לא תמיד במודע, חיבור ושייכות, כבר נתייחס אליו אחרת לגמרי. לא כל כך מהר נעניש או נכעס, וגם לא נרגיש אשמים או נפחד ונתאכזב. מה יקרה בצד השני? הוא יבין שהרשע כבר לא עובד לו, וינסה לחזור להיות בן. יכול להיות שאז הוא יבחר להיות חלק מהכלל בצורה הטבעית. בדרך הטובה והחיובית.

אז מה עשיתי עם ערמות הכלים של מוצאי שבת?

החלטתי לא לתת במה לילדה שמתחצפת או מתפנקת. לא להתאכזב ולא לכעוס. לא לנאום וגם לא להתחנן. הרי במילא כל אלה לא עזרו לי, אלא לחזור לראות אותה כבת ולדעת שהילדה הזאת היא באמת חלק טוב, איכפתי וחיובי מהמשפחה.

לא יודעת אם תאמינו לי. באותו שבוע נכנסתי למטבח וראיתי אותה ליד הכיור! ומאז, זו התורנות הקבועה שלה, כפרה עליה!

פריקט חג

אבא ואמא, מה קורה כאן?!

מוריה מייסון

מהפשטות שלו. מהרצון המדהים הזה, לדעת. להבין. לחוות. להיות מחובר, בפשטות ותמימות.

יש ילדים, שגם אם סיפרו להם, הם רוצים שוב. ואז שוב. מתי הם רוצים שוב באמת? כשזה היה כל כך מרגש ויפה, כשהם 'נכנסו' וחוו את הדברים. והעיניים שלהם צמאות. ואם נותנים להם שדר של טיפשים, או משעממים - מפסידים את הפתח שהם פתחו לנו אל הלב שלהם. ונשאר נתק.

ואיך עונים בפשטות? 'נכנסים לזה', בכל הכוח! חוזרים אחורה במנהרת הזמן, מאיפה הגענו, מה לבשנו, מה רצו לעשות לנו, ומה אכן עשו לנו - כמה זה כאב לנו, וציער אותנו. כמה סבלנו והנפש שלנו כבר זעקה לה, הרגשנו שאין בנו עוד כוחות! כבר כמעט חשבנו שה' שכח אותנו ודי. שאולי לנצח נישאר עבדים ואין לנו שום סיכוי?

ואיך ה' שמע את תפילתנו, וכמה הוא אוהב אותנו! והוא החליט לגאול אותנו, ושלח את משה. איך הוא עשה להם מידה כנגד מידה, והשתמש בכל כוחותיו ובכל שליטתו בטבע - כדי להראות למצרים מי זה עם ישראל! וכמה הוא דואג לו ועושה בשבילו הכל!

ליל הסדר, זה לילה של אמונה. לזכות להחדיר לילדים את האמונה, בפשטות ותמימות - הרי זו המתנה הגדולה ביותר שאפשר לתת לילד. אם ההורה זוכה לחוות אותה בתוכו, ומתוך פשטות האמונה הזאת לספר את כל סיפור יציאת מצרים, בהתלהבות ורגש, כאילו עכשיו הוא רואה את המצרי בא להכות אותו, כמו שהוא רואה את הברד מתעופף לידו, את המצרים עוד רגע 'קורעים' אותנו לגזרים ליד הים, ואיך שבסוף הים נבקע - הרי שהוא זכה להחדיר לילדיו אמונה לתוך העצמות, אמונה חיה, וזו המתנה הגדולה ביותר שאפשר לתת לילד! הלוואי ונזכה לנצל אותה!

הקטע של ארבעת הבנים בא ללמד אותנו שעם כל ילד צריך לדבר ללב שלו, בדרך שלו. חנוך לנער על פי דרכו - לפי הדרך הפנימית שלו, ומצד שני - בתחילת דרכו, כי עם זה הוא ימשיך לחיים שלו.

בשביל זה, ההורה צריך לרדת להבנת הנפש לא רק של הילד, אלא גם שלו עצמו - כדי להצליח לענות מתוך מקום פנימי עצמי ולא להשיב סתם כך תשובה לקונית. בסופו של דבר, ההגדה מספרת את אותו סיפור, וההורה צריך להביא את ה'טון' וה'מעבר', ה'צבע' של המילים בהתאם לכוחות הנפש של הילד.

אז בע"ה נבין קודם את הילד שלנו בתמימות שלו. הוא רואה אירוע, מעניין, 'שובר שגרה' אחרי כל ההכנות המרובות לחג, ורוצה להבין מה זאת? מה קורה כאן, אבא ואמא.

אם נדמיין ילד שמגיע לחתונה הומה, ושואל בתמימות? על מה החגיגה? ייתכן שההורים הנרגשים לא ממש יהיו בעלי סבלנות להסביר לו, ורק יזרקו כמה מילים כדי לסגור את הפינה.

גם בליל הסדר, אפשר להסתכל על הילדים המתוקים ששואלים שאלות שכבר נהיות מעיקות להורים - בחוויה של רצון לנפנף אותם ודי. 'נו באמת, הסיפור מוכר, מאז הגן חזרנו עליו מיליון פעם, מה החידוש הגדול...!'

אבל בליל הסדר, וזאת הזדמנות ללמוד מזה לכל השנה, אנחנו עונים לו בעומק, רואים את הילד שלנו עיניו בעין. מתפעלים

**איפה אתם שנה הבאה?
בואו ללמוד ב"כולל המושבה"!**

**כולל ההלכה
פרדס הנה**

**פותח את שעריך
לקלוט אברכים חדשים
לשנה הבאה!**

הצטרפו להגדלת התורה בפרדס חנה!

לפרטים: מנהל, איתמר ראם רחמים 054-4308365
ראש הכולל, הרב נדב מיטב 052-2090884

רוח מידה

כולל לימודי רבנות באוירה חמה ונעימה,
עם תחושה גדולה של אחדות ישראל

מלגה גבוהה, אפשרויות תעסוקה,
מגורים מסובסדים.
אפשרות לחצי יום לימוד

דע מה שתשאל

מתניה ריגר

מדרצה לחינוך מיוחד במכללות להכשרת מורים

החשיבות של שאילת שאלות והתמקדנו בעיקר בנתינת תשובות. בנוסף, לא לימדנו אותם איך ומתי לשאול. בואו יחד ונהפוך את המשוואה וניתן "מקום של כבוד" איכותי וכמותי לשאלות ונלמד אותם בבית ובמערכת החינוך לשאול - "את פתח לו". זו אחריותנו לעשות זאת.

בהגדה כתוב שהבן אינו יודע לשאול! לא כתוב שהוא לא רוצה לשאול!, אבחנה זו חשובה כפי שנראה בהמשך. מהו ההסבר שהוא אינו יודע לשאול? האם ישנה חשיבות לדעת לשאול?

איך נעודד לשאול שאלות?

דוגמא אישית - ההורים והמורים ישאלו שאלות בבית ובשיעור בכל מיני נושאים ויסבירו עד כמה זה חשוב. את השאלות נשאל ללא תשובה מידית ואולי בכלל לא לענות, כך הילדים ילמדו לשאול שאלות.

בדרך כלל ביום יום מורים שואלים שאלות ומצפים לתשובות מהתלמידים, ויתעכבו על כך אם ילד לא ידע לענות נכון או לא יענה בכלל. אבקש להביא מבט אחר וחדשני: נא לשים לב מדוע ילדים לא שואלים שאלות?

משימה הפוכה - ניתן בשולחן שבת וחג או באמצע השבוע משימות לילדים - לכתוב מראש ולהציג שאלות על נושא שמעניין אותם בלי לענות...
שאלות מסדר גבוה - סוג השאלות שאנו שואלים צריך להיות באופן שהן מכוונות לחשיבה עמוקה בעלת ממדים שונים של חשיבה והבנה. הקשבה - כשילד שואל שאלה - לא משנה איזו שאלה! - עלינו להיות קשובים באופן מלא. להקשיב ולא רק להאזין! ולהתייחס ברצינות לכל שאלה גם אם היא נראית לא חשובה במבט שלנו. (ישנם סיפורים מדהימים על כל גדולי ישראל בהקשר לזה)

מדוע ישנה חשיבות לשאול שאלות?

ילד שיוודע לשאול - מצביע בכך על ערנות קוגניטיבית ורגשית, בכך הוא מגלה התנהגות סקרנית המפתחת את עולמו הקוגניטיבי, החברתי והרגשי.

אימון - כמו כל דבר בחיים, תרגול עוזר להפנמת המיומנות. במידה ונתרגל שאילת שאלות בכיתה/בבית בכל שבוע, מיומנות זאת תיושם ותופנם בחייהם של הילדים ומשלב מסוים הם כבר יעשו זאת באופן עצמאי ללא תיווך מצדנו.

ילד שיוודע לשאול - גם לאחר שיקבל תשובות, ימשיך לשאול, להעמיק ובכך להבין יותר דברים לעומק על הסובב אותו ועל עצמו.

ילד שיוודע לשאול - מראה על הבנה עמוקה יותר, לפעמים תשובות נאמרות כסוג של דקלום חוזר של החומר הנלמד.

נסיים בדברי הגמרא בסנהדרין צג ע"ב, המפרשת את הפסוק (שמואל"א טז יח) "...ויצען אֶתְדִּי מִהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רְאִיטִי בֶן לְיִשִׁי בֵּית הַלְחָמִי יָדַע נֶגֶן...". ידע נגן - שיוודע לשאול.

הנלמד.

שאילת שאלות: משמעותה ללמוד והתפתח - כפי שסיפר חתן פרס נובל איזידור רבי, שכשהיה חוזר מבית הספר אימא שלו לא הייתה שואלת אותו מה הוא למד, אלא אלו שאלות טובות הוא שאל בכיתה.

השאלות הם כמו נגינים לנפש הילדים.

ושאינו יודע לשאול "את פתח לו" - אחריות המורים וההורים

כמו שניגונים משפיעים לטובה על נפש התלמידים, כך גם מתודת השאלות תשפיע לטובה.

הסיבה שילדים לא שואלים שאלות, היא כי לא לימדנו אותם מהי

להאזנה:
פודקאסט הניגונים של רחמי

טסים לפסח? זה יעיף אתכם גבוה!

חמש תחילה! (על הבן החמישי)

הרב אורי גמסון
רב הישוב נודית

על טקס פולחני במזרח הרחוק. זה לא מרגש אותנו, זה לא מעצבן אותנו, זה לא מסקרן אותנו, והוא גם לא רואה לנכון לעצור ליד השולחן. פשוט אפס התעניינות. יש דברים הרבה יותר מעניינים שם בחוץ, והוא ממחר להגיע אליהם. אין לו זמן לטקסי פולחן של אומה זניחה בהיסטוריה העולמית.

הקריאה של הרבי הייתה לעשות כל מאמץ להביא גם את הבן הזה אל שולחן הסדר, אבל איך?

את הדרך ל'איך', עובר הרבי דרך ה'למה'. איך קורה שכן לעם היהודי מגיע למצב שיש לו אפס סנטימנטים למסורת שלו?

בהשראת המצב בארצות הברית של אותה התקופה, קובע הרבי שהדבר נוצר מהרצון העמוק של דור ההורים של אותו בן, להיטמע עמוק בתוך התרבות שאליה הם הגיעו. לא להתבלט, התבלטות זה לא טוב. זה מתכון לצרות כמו השואה. אז בואו נאמר שאנחנו כמו כולם, בואו נקטין את עצמנו, ואולי ככה לא ישימו לב אלינו.

ככה מגדלים ילדים אדישים.

אחרי שהוא מנתח את שורשי התופעה, הוא גם פונה לשים את הפתרון. והפתרון הוא מפתיע.

בתחילת שנות השישים הגיע למיניסוטה שבארצות הברית בשליחות הרבי, הרב משה פלר. אחת הפעולות הראשונות שלו הייתה להפגש עם דמות יהודית די ידועה במיניסוטה, פרופ' גריין, שעבד בנאס"א, סוכנות החלל האמריקאית. גריין היה אמנם יהודי, ודי פעיל בקהילה, אבל לדידו יהדות הייתה עניין פולקלוריסטי ולא מחייב.

הפגישה הזו הייתה חשובה, בשל מעמדו של גריין בקרב הקהילה, ובכלל, והרב פלר עשה כל מאמץ לקיים אותה. העניין הוא שבמהלך הפגישה הגיע זמן מנחה. הרב פלר לא התבלבל, נעמד והתפלל מנחה.

גריין היה המום, פגוע וכעוס. אנשים מנומסים לא עושים דברים כאלו באמצע פגישות חשובות. אבל אז אמר לו הרב פלר את המשפט ששינה לו את החיים "הגעתי לכאן במטרה חשובה, אבל מה שעשיתי עכשיו היה חשוב יותר", וגריין סיפר שכחוקר הוא גילה תגלית מדעית: יש אנשים שלוקחים ברצינות את היהדות עליה הם מדברים. הוא שינה את חייו ואחרי תהליך ארוך חזר בתשובה.

אז איך מגיבים לבן החמישי האדיש והמנוכר?

לא מבינים, לא משוחחים, לא מתווכחים ולא רבים. פשוט עומדים מולו כמו שאנחנו, עם האמת הכי ברורה והכי פשוטה: אנחנו יהודים, וזה מחייב. ככה פשוט. מומלץ עם חיוך.

כן כן. יהדות היא לא סיפור היסטורי. יהדות אותנטית, בדיוק כפי שהייתה בשטעטל בפולין או בכפר במרוקו, היא סיפור עדכני ורועט שעדיין ממשיך לספר את הסיפור.

ה'סימנים' התימניים, שהבדילו את היהודים מהגויים, ממשיכים להבדיל את היהודים בכל מקום בעולם, כי אנחנו לא אותו הדבר כמו שכנינו שאינם בני ברית, ולא משנה מה כולם יגידו, אנחנו שונים, ואתה 'בן חמישי' מתוק שכמותך, חלק מהסיפור הזה בין אם תאהב את זה ובין אם לא.

רק גישה כזו, שמציגה את היהדות המקורית בצורה הכי ישירה וכנה, בלי להתנצל או לנסות להסביר, היא הגישה שיכולה להזיז במשהו את ליבו של האדיש.

אנחנו צריכים פשוט לעמוד שם מולו ולהיות המראה היהודית שלו.

אז עם כל הכבוד לחכם, לרשע, לתם ולשאינו יודע לשאול, אולי בליל הסדר הזה נאמר ברור:

"חמש תחילה!"

"הסיפור ההיסטורי הרציף היחיד שמציעה מערכת החינוך הישראלית לתלמידיה מתחיל עם התנ"ך, ממשיך לימי בית שני, מדלג לקורות היהודים בגולה ומגיע לציונות, לשואה ולמדינת ישראל... למי שניזון מדיאטה היסטורית שכזו קשה מאוד לעכל את הרעיון שליהדות ולעם היהודי אין חשיבות היסטורית גדולה". (יובל נח הררי, "ומה אם ליהדות לא היתה השפעה גדולה על המין האנושי?", מאמר בעיתון הארץ, תשע"ו)

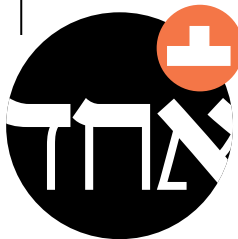
מה אתם מרגישים כלפי הדברים הללו? כעס, בושה, עצב, אכזבה? ואולי אתם לא מרגישים כלום. אדישות?

אבל אולי נחשוב רגע על הדברים. יש כאן אדם שכאשר אנחנו מגיעים אליו עם הדגל של "אנחנו יהודים, איזה יופי", הוא עוצר ואומר: אז מה? מה זה באמת משנה. אין לזה שום ערך.

מה אנחנו אומרים לו? למה זה באמת אמור לשנות לו? ואולי בכלל להתעלם ולאבד תקווה?

פסח תשי"ז. הרבי מליובאוויטש כותב מכתב כללי שפונה ל'אחינו בני ישראל, ועסקני החינוך בפרט בכל אתר ואתר".

במכתב הוא טובע את אחד הביטויים המפורסמים ביותר שלו - 'הבן החמישי'. לאמור, ישנם ארבעה בנים בהגדה של פסח, שחלקם לא סימפטיים במיוחד, אבל לכל הפחות הם ישובים סביב השולחן, ויש עוד אחד שעובר ליד שולחן ליל הסדר ומסתכל עליו בדיוק כפי שהוא מסתכל

אתר 'כנפי רוח'

חכמת הנפש

מסע של לימוד ועבודת הנפש עם הרב יהונתן נמדר

בואו ללמוד את נפש האדם. אורות וכלים לעבודת הנפש והמידות, הקורס כולל סדרת שיעורים מקוונים ושיעור שבועי אונליין מתחיל ב- כ"ה בניסן 16.4 עד ראש חודש אדר תשפ"ד

לפרטים: 054-6306019 | kanfeiruach148@gmail.com

חכם מה הוא אומר? הפסח הזה כולנו נרשמים ללימודים באקדמית חמדת!

תואר שני M.Ed. שנה אחת בקמפוס

בתוכניות:

- | ניהול וארגון מערכות חינוך
- | התרבות היהודית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
- | חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים / מתמטיקה
- | חינוך מיוחד* בהתמחויות: לקויות למידה/ אוטיזם

תואר ראשון B.Ed. יומיים בשבוע בקמפוס

בחוגים:

- | מתמטיקה | מדעים | אנגלית | ספרות | מקרא
- | תושב | הגיל הרך | חינוך מיוחד +
- הוראה מותאמת (מתקנת) בקריאה,
 כתיבה וחשבון

נרשמים לתואר ראשון ותעודת הוראה ומקבלים מחשב נייד מתנה! בכפוף לתקנון

רכבת

אפשרות לשילוב
 מדרשה באקדמיה

רוב
 תוכנית מצוינות

אחת לחודש
 למידה מרחוק

החזר שכר
 לימוד ל-M.Ed.
 בכפוף לתקנון משרד החינוך

מערך מלגות
 נרחב

שנה ראשונה
 חנינם ל-B.Ed.
 בכפוף לתקנון משרד הביטחון

*הענקת התואר מותנית באישור המלגה

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

www.hemdat.ac.il

למידע והרשמה חייגו אלינו ***5280**

בפסח חולאים

עם **כל המשפחה**

בחרון

חינק!

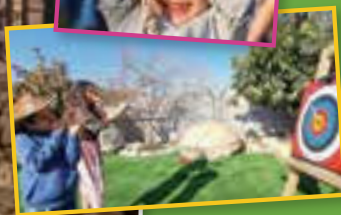
אתר רשות הטבע והגנים
את חברון
פסילויות וסגנאות
אלא האספחה!

חינק!

קבר יסי ורות

בשכונת תל רומידא
סיוור מרתק של
4000 שנה בהיסטוריה.

ארכאולוגיה
יולאעת בנצח
בשכונת בית הזסה

עלות: 15 ש' מבוגר | 10 ש' ילד

אומאה, אסחקי חסיבה
ונספניס אינדיאניס בחצר
בית הזסה אלזיס - חינק!

סיוורים מיוחדים של מדרשת חברון יצאו
למרכז המבקרים מרחבת מערת המכפלה

אטאליס אתל חברון יעמדו חנים לרשות המבקרים בחניון המערה / כיכר גרוס.

למידע נוסף « tourhebron.com »
חפשו 'תיירות חברון' בגוגל / סרקו «

אתחזות הפסח קתרתנו

ראשון שני י"ח י"ט בניסן 9-10.4
עליה המונית למערת המכפלה, אולם יצחק פתוח!
יום שני י"ט בניסן 10.4 | 14:00 מופע חג ענק עם הזמרים:

- ליווי מוזיקלי
- **דביר כהן** ותזמורתו
- **משה קליין**
- **אלייצור**
- **ביני לנדאו**
- **אהרן רזאל**
- **חיים ישראל**
- מנחה: יהודה רזנפלד

סיורים באתרי היישוב היהודי בחברון | הפעלות לילדים | הצגות, ושחקני רחוב

חדש סיורי ספארי מיוחדים
באתרי התיירות
בקרת ארבע
(15 שח לאדם)

מוקד הזמנת הסעות ארצי 029965333 | www.hebron.org.il

הסעות מירושלים ללא צורך בהרשמה
 קו 201 ישיר לחברון
 היציאה מחניון טדי מערב, ליד שערים 8 ו-9 שעות פעילות הקו:
 יום ראשון 12:30 - 17:30 | יום שני: 10:00 - 17:30
 24 ש"ח הלוח ושוב תשלום בכרטיס רב קו טעון בחוזה ערך צבור
 (לא תתאפשר הטענה במקום)

אשירה ואזמרה לך:

יום ראשון י"ח ניסן 9.4
 5:45 תפילת הודו
 06:20 הלל בשמחת חג וכלי נגינה

שמואל אליהו
 עם הרב
 לפני התיבה יעבור הרב אוריאל סעייד

ניתן להגיע עם רכבים פרטיים חניון רכבים ענק בקרת ארבע יעמוד לרשות המבקרים מערך הסעות משודרג מחינוי הרכבים הפרטיים עד למערת המכפלה, ההסעות הלוח חזור ללא עלות.

ספירת חסד

חסד • גמורה • תפארת • נצח • חוד • יסוד • מלכות

העומר

עבודת הספירות בנפש האדם

חסד

אין סוף לאהבה

חידה:

מה אנשים מחפשים יותר מכל, הוא משוק עם כל מוצר ועם זאת נראה כבלתי מושג? אפשר לומר שזו אהבה.

אהבה היא ככל הנראה המושא המבוקש ביותר עלי אדמות. אנשים מחפשים בנרות אחרי תאום נפשם, אך גם עמוק בתוך הנישואים מייחלים ללחלוחית הזו שתחיה את נפשם. מבוגרים רבים מגסים לשקם את עצמם מחסכים שחוו בילדותם, אך גם ההורים מתאווים לחוש אהדה מצד ילדיהם. אחים תרים אחר האחוה שנדמית לא אחת כמאתם והלאה, שכנים מצפים זה לזה למעט יחס וחום, ובכל פינות וקצווי תבל לבכות נשברים ומתאווים להתרפא.

אז יש סיכוי לאהבה או אין?

השבוע הראשון של ספירת העומר מכון כנגד ספירת ה"חסד", שמהותו הפנימית - אהבה. הבסיס לכל התהליך הרוחני המוביל לקבלת התורה, התשתית לכל עבודת המידות - הספירות כפי שהן משתקפות בנפש האדם - היא אהבה.

אלא שכאן יש 'קץ' (catch). לא מדובר במשהו שמבקש האדם לקבל מחוצה לו, אלא בדבר הפורץ מליבו של האדם פנימה כלפי זולתו. לא שזה לא טבעי לרצות להיות אהובים, אלא שכפי שידוע - אין לנו שליטה על הסובבים אותנו ועל בחירותיהם. 'מיקוד שליטה פנימי', כפי שנהוג לקרוא לזה בפסיכולוגיה, הוא הריכוז בתחום היכולת ואפשרות הבחירה שלנו בלבד. ואנו יכולים

בכל רגע נתון להעניק אהבה לסובבים אותנו. התפנית הזו בנפש, מריכוז עצמי להטבה עם סובביי, היא בדיוק מהותה של ספירת/ מידת החסד. זו תנועה שכל מהותה הרעפה ונתינה. פריצה של גרדי האנוכיות למען שיפור מציאותו של הזולת. התנועה הזו יכולה לבוא לידי ביטוי באין סוף מופעים! במתנות קטנות וגדולות, חומריות ורוחניות. בעזרה וסיוע, אך גם בחיוכים ופרגונים. בכסף וצדקה וגם ביחס חם ומילה טובה. אך אולי חשוב מכל הוא לתת אותך, את עצמך ממש. לחלוק עם העולם את האור הייחודי בו אתה ורק אתה ניהנת. לתת את הלב. פשוט לאהוב.

את מי לאהוב?

את מי לא. הבעל את אשתו ואשה את בעלה. את הילדים וגם את ההורים. את האחים והאחיות, האחיניים והאחיניות. את השכנים וגם את החברים לעבודה. את חברי הקבוצה והקהילה וגם סתם יהודי באיזו פינה נידחת בעולם. לשלוח כולם קרני אור ואהבה, חיבוק חם ועוטף.

יש גם קשרים רוחניים. אי אפשר ללמד ולחנך בלי לאהוב, וגם רבנים ומחנכים דגולים צמאים לאור חוזר של אהבה מאת חניכיהם ותלמידיהם. יש חוט של אהבה שקושר את הרבי עם החסידים ואת החסידים עם רבם. וגם את החסידים בינם לבין עצמם. זהו חוט משולש שלא במהרה ינתק.

וכל זה רק בשדה האנושי. לב לבה של האהבה, הפתילה המחיה את הנשמה ומתדלקת אותה תמיד, הוא הקשר עם

ה' יתברך, "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך...". והקב"ה מעניק לנו את עצמו בתורה הקדושה ומכאן אהבת התורה. והוא נתן לנו את חבל נחלתו, וזהו הבסיס לאהבת ארץ ישראל. ובניו, אהוביו, נמצאים כאן בעולם הזה, בינינו ממש, ואנו אוהבים את מה שאהובנו אוהב, וזהו היסוד האמיתי לאהבת ישראל.

וטרם דיברנו על גוויי האהבה. איש ואשה יכולים לחוות את הקשר כאח ואחות ("אחותי"), כרוד ורעיה ("רעיתי"), כזוג יונים ("יונתי"), ואפילו כתאומים, ואם תרצו - סיאמיים ("תמתי"). וגם באהבת ה' יש אהבה כמים ואהבה כאש. חוש טבעי המוטרף בליבו של כל יהודי, וגם רגש עז שנולד מהתבוננות עמוקה. אהבה רבה ואהבת עולם.

כמים שאין להם סוף הם מעיינות האהבה שבתוכנו. צריך לפתוח את הלב ולאפשר לעצמנו להעניק ולפזר. לא לפחד להיות חשופים, רכים, רגישים, חמים. לתת, לתת, לתת. ממה שיש לנו, וממי שהננו. להעניק ולהרעיף. לצאת מעצמנו ולהיפגש. לחרוג ממגבלות האנוש הממשיים והדמיוניים, ולטעום את האפשרות להתרחב מעבר להגדרותינו ויכולתנו. לגעת באין סוף ממש. ולאהבה הזו יש סיכוי, ואין לה גבול.

(מקורות לעיון ולהעמקה: תניא סוף פרק א', פרק ל"ב, פרק ב', אגרת הקודש ט"ו ועוד; קונטרס "אהבת ישראל" המכיל מפתגמי "היום יום" ועוד; הרב יצחק גינזבורג "אין משמח"; הרב דסלר "קונטרס החסד")

להאזנה:

פודקאסט הניגונים של צמח

מנקים לפסח?

זה ינקה לכם את הנשמה!

איזה סוגי גבולות אתם מכירים? יש כאלו שעשויים מחוטי תיל, אחרים נוצרים ממתווה טבעי שלא מאפשר מעבר. יש שבהם מפטילים חיילים עם כלי נשק שלופים, ואחרים מבוקרים על ידי כלי צבא אימתניים.

האם אלו הגבולות היחידים שאתם לא עוברים?

מה עם פס הפרדה כפול על הכביש?

שמעתי פעם ממורת נהיגה, שנהגים צריכה לחוש כלפי הפסים האלו, כאילו חומה בצורה ניצבת שם, שפשוט לא ניתן לעבור אותה.

גבול טוב יכול להיות "שקוף". לא יעברו אותו לעולם, גם אם הוא לא ממשי.

ושוב, מה הגבולות שלנו?

האם נעבור ברמזור אדום חלילה, גם כשאין מצלמה משטרתית בצומת?

האם נתפלל גם כשאף אחד לא נוכח בחדר? ככל שאנו מתבגרים, אנו לומדים לשלוט בעצמנו.

גם בלא סמכות מאיימת שעומדת מעלינו, נבחר לעשות מה שנכון, פשוט כי זה נכון.

כי יש בנו מעצור טבעי.

קיימת בנו ספירת ומידת הגבורה.

ספירת הגבורה, שפנימיותה היא היראה, מעניקה לנו את היכולת לומר "לא". קודם כל לעצמנו.

לא להתפרץ.

לא להתולל מכעס.

לשלוט בעצמנו, מלומר מילה לא ראויה, וגם מלקחת עוד "ביס" מיותר.

מיטיבי הלכת ילמדו אפילו לשלוט ברגשות ובמחשבות.

המוח שליט על הלב בתולדתו, ומאפשר לבחור איזה רגש לבקר, אלו הרהורים להעצים, ואלו לרסן.

ולא כי יש פחד ממישהו וממשהו. אלא יראת ה' צרופה.

ומה ביחס לזולת?

האם יש מקום לומר "לא" גם לאחרים? לפעמים.

כי בשפלות אמיתית אנחנו מכירים בזה, שאנחנו פשוט לא כל-יכולים.

או כי החסד שאנו עושים גובה מחיר יקר מדי, מאנשים אחרים (ואולי הקרובים אלינו ביותר).

או כי טובתו של הזולת, האמיתית והצרופה, היא שלא ניעתר לבקשתו. כי הוא פוגע בעצמו.

ולא שצריך לקדש מדי את האסרטיביות. גם לגבולות להציב גבול.

הגבול לגבול, מאפשר לנו להתגבר וללכת נגד הטבע שלנו.

לגלות כוחות שלא ידענו על קיומם.

להיות גיבורים אמיתיים.

וברובד נוסף:

הגבולות האלו לא חייבים להיות מיצרניים לחסד. הם יכולים לשרת אותנו.

כמו קווי מתאר שמאפשרים לשרטט וליצור.

כמו חוקים שמאפשרים לשחקנים לשחק וליהנות.

כמו "דד-ליין" שמוציא ממך את הטוב ביותר ברגע אמת.

כמו מתווה נחל, שמרכז את המים לכדי זרימה אפקטיבית ומוגברת יותר.

היכולת להגדיר,

לצמצם,

למקד,

לתעדף,

מגלה את המהות,

בתגבורת.

הנה, שימו לב לסגנון הכתיבה הפעם.

מה הולידו המשפטים הקצרים?

והמילים הבודדות?

מה השמיעו השתיקות והמרווחים?

מה הם הדהדו בתוכם?

אז השבוע, בשבוע השני של ספירת העומר, המוקדשת לספירת ומידת הגבורה, אנו מוזמנים להתנסות בה.

להוסיף ביראת שמיים ובדקדוקי הלכה.

לא לפחד לומר לעצמנו "לא",

ואם זה נצרך, ברגישות רבה (מידת הזהירות אף היא גבורה), גם לזולת.

במיוחד אם זה נגד הטבע שלנו.

אך שוב, לא להפריז בזה. במידה.

וגם...

להתגבר ולעשות מה שאנחנו חושבים שאנחנו לא יכולים, או סתם 'לא בא לנו' לעשות.

והכי חשוב.

לא לנסות לעשות את כל הרשימה שכעת קראתם.

להתמקד.

לבחור סעיף אחד.

להגדיר את ההחלטה הטובה שלנו לשבוע הקרוב, באופן הכי מדיד שאפשר.

גם אם זה קטן.

ודווקא כי זה קטן.

נגלה עד כמה זה

עוצמתי.

(נכתב בהשראת דברי אדמו"ר הזקן על מידת הגבורה: "תורה אור" נח, דף ט', טור ג', וכן בתניא אגרת הקודש ט"ו; הרב יצחק גינזבורג "עידון המידות")

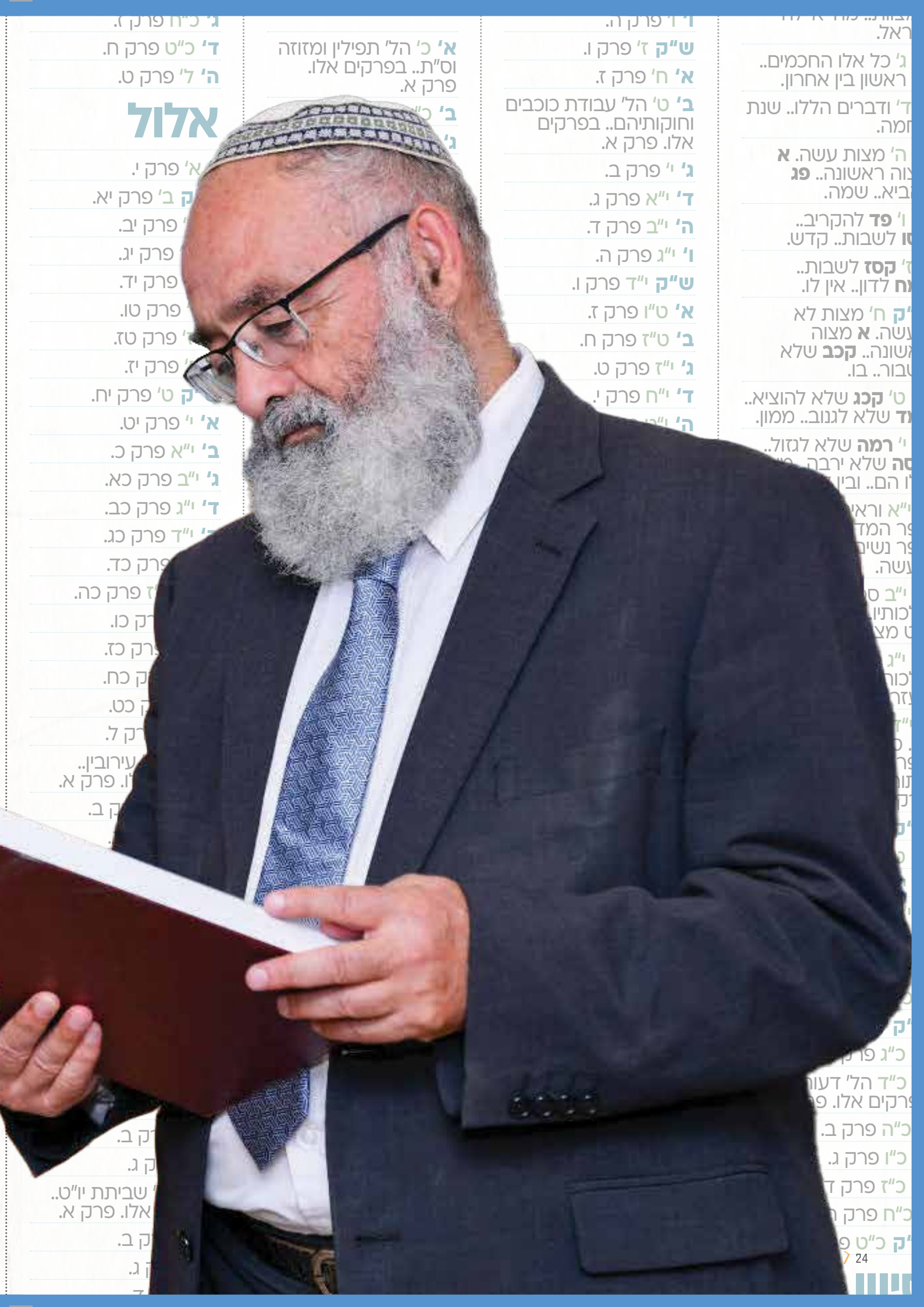
"וספרתם לכם ממחרת השבת... שבע שבתות תמימות" (ויקרא כ"ג, טז-טז)

מוסיפים תזכורת לספירת העומר, והשנה לא מפספסים!

חייגו או שלחו הודעת סמס/ווטסאפ עם המילים "ספירת העומר" למספר 058-6060-000

או כנסו לאתר שלנו **ספירת-העומר.ישראל**

להצלחת עם ישראל

אלול

א' כ' הל' תפילין ומזזה
וס"ת.. בפרקים אלו.
פרק א.

ב' כ' ג'

ד' י' פרק ה.

ש"ק ז' פרק ו.

א' ח' פרק ז.

ב' ט' הל' עבודת כוכבים
וחוקותיהם.. בפרקים
אלו. פרק א.

ג' י' פרק ב.

ד' י"א פרק ג.

ה' י"ב פרק ד.

ו' י"ג פרק ה.

ש"ק י"ד פרק ו.

א' ט"ו פרק ז.

ב' ט"ז פרק ח.

ג' י"ז פרק ט.

ד' י"ח פרק י.

ה' י"ט

ג' כל אלו החכמים..
ראשון בין אחרון.

ד' ודברים הללו.. שנת
זמה.

ה' מצות עשה.. א
צוה ראשונה.. פג
ביא.. שמה.

ו' פד להקריב..
טו לשבות.. קדש.

ז' קסז לשבות..
צח לדון.. אין לו.

י' ח' מצות לא
עשה.. א מצוה
ראשונה.. קכב שלא
טבור.. בו.

ט' ט' קכג שלא להוציא..
צד שלא לגנוב.. ממון.

י' רמה שלא לגזול..
סה שלא ירבה.. פ

לו הם.. וביו

י"א וראוי
פר המד
פר נשיב
עשה.

י"ב ט
לכותיו
ט מצ

י"ג
לכור
צח

י"ד
ס.
פר

טו
תו
תק

י"ט
ס

י"ז
י

י"ח
י

י"ט
י

כ"ג פרק

כ"ד הל' דעות
פרקים אלו. פ

כ"ה פרק ב.
כ"ו פרק ג.
כ"ז פרק ד.
כ"ח פרק ה.

ק כ"ט פ
24

ג' כ"ו פרק ז.

ד' כ"ט פרק ח.

ה' ל' פרק ט.

א' פרק י.

ב' פרק יא.

ג' פרק יב.

ד' פרק יג.

ה' פרק יד.

ו' פרק טו.

ז' פרק טז.

ח' פרק יז.

ט' פרק יח.

י' פרק יט.

י"א פרק כ.

י"ב פרק כא.

י"ג פרק כב.

י"ד פרק כג.

י"ה פרק כד.

י"ז פרק כה.

י"ח פרק כו.

י"ט פרק כז.

כ' פרק כח.

כ"א פרק כט.

כ"ב פרק ל.

עירובין..
לו. פרק א.

כ"ג פרק ב.

כ"ד פרק ב.

כ"ה פרק ג.

כ"ו שביתת יו"ט..
אלו. פרק א.

כ"ז פרק ב.

כ"ח פרק ג.

כ"ט פרק ד.

ו' י"ד פרק ג.
ש"ק ט"ו פרק ד.
א' ט"ז פרק ה.
ב' י"ז פרק ו.
ג' י"ח פרק ז.
ד' י"ט פרק ח.
ה' כ' נוסח ההגדה.
ו' כ"א הל' שופר וסוכה
ולולב.. בפרקים אלו
פרק א.

ש"ק כ"ב פרק
א' כ"ג פרק ג.
ב' כ"ד פרק ד.
ג' כ"ה פרק ה.
ד' כ"ו פרק ו.
ה' כ"ז פרק ז.
ו' כ"ח פרק ח.
ש"ק כ"ט הל' ג
בפרקים אלו. פ
א' ל' פרק ב.

מרחש

ב' א' פרק ג.
ג' ב' פרק ד.
ד' ג' הל' קדוש
בפרקים אלו. פ
ה' ד' פרק ב.
ו' ה' פרק ג.
ז' ו' פרק ד.

ב' כ"ט פרק ג.

כסלו

ג' א' פרק ד.
ד' ב' תורת חכם וגו'.
ספר נשים והוא ספר
רביעי.. הל' אישות..
בפרקים אלו. פרק א.
ה' ג' פרק ב.

ד' ט"ו פרק ה.
ה' ט"ז פרק ו.
ו' י"ז פרק ז.
ש"ק י"ח פרק ח.

א' י"ט הל' נערה
בתולה.. בפרקים אלו.
פרק א.
ב' כ' פרק ב.
ג' כ"א פרק ג.

כי אלף פרקים בעיניך כיום ארתמול

לקראת תחילת מחזור חדש בלימוד הרמב"ם היומי
בראש חודש אייר, הצטרפנו אל **הרב חיים סבתו**,
ראש ישיבת ההסדר 'ברכת משה' במעלה אדומים
וממובילי מיזם הרמב"ם היומי, למסע מרתק
בעקבות הלימוד היומי היחיד שמקיף את לימוד
התורה שבכתב והתורה שבעל פה כולה
אליהו גליל

ה' כ"ט פרק יא.
ו' ל' פרק יב.
אדר א'

ש"ק א' פרק יג.
א' ב' פרק יד.
ב' ג' פרק טו.
ג' ד' פרק טז.
ד' ה' פרק יז.
ה' ו' הל' שחיטה..
בפרקים אלו. פרק א.

ו' ז' פרק ב.
ש"ק ח' פרק ג.
א' ט' פרק ד.
ב' י' פרק ה.
ג' י"א פרק ו.
ד' י"ב פרק ז.
ה' י"ג פרק ח.
ו' י"ד פרק ט.
ש"ק ט"ו פרק י.
א' ט"ז פרק יא
ב' י"ז פרק יב.
ג' י"ח פרק יג.
ד' י"ט פרק יד.

ה' כ' נדבות פי וגו'. ספר
הפלאה והוא ספר ששי.
הל' שבועות.. בפרקים
אלו. פרק א.

ו' כ"א פרק ב.
ש"ק כ"ב פרק ג.
א' כ"ג פרק ד.
ב' כ"ד פרק ה.
ג' כ"ה פרק ו.
ד' כ"ו פרק ז.
ה' כ"ז פרק ח.
ו' כ"ח פרק ט.
ש"ק כ"ט פרק י.
א' ל' פרק יא.

אדר ב'

ב' א' פרק יב.
ג' ב' הל' נדרים..
בפרקים אלו. פרק א.
ד' ג' פרק ב.
ה' ד' פרק ג.
ו' ה' פהרוב אד"ו כ 25
ש"ק ו' פרק ה.

ה' ט"ו פרק יט.
ו' ט"ז פרק כ.
ש"ק י"ז פרק כא.
א' י"ח פרק כב.
ב' י"ט הל' מאכלות
אסורות.. בפרקים אלו.
פרק א.
ג' כ' פרק ב.
ד' כ"א פרק ג.

ד' א' פרק ד.
ה' ב' פרק ה.
ו' ג' פרק ו.
ש"ק ד' פרק ז.
א' ה' פרק ח.
ב' ו' פרק ט.
ג' ז' פרק י.
ד' ח' פרק יא.

ט"ז פרק יד.
ד' י"ז פרק טו.
ה' י"ח פרק טז.
ו' י"ט ל' פרק יז.
ש"ק כ' פרק יח.
א' כ"א פרק יט.
ב' כ"ב הל' תעניות..
בפרקים אלו. פרק א.

ם מסע של אלף מילין מתחיל בצעד אחד קטן, גם מסע של אלף פרקים מתחיל בהלכה אחת. ועוד אחת, ועוד אחת, פרק אחרי פרק, יום אחרי יום, כי כמו שאמר חכם סיני זקן, "אינן זה משנה כמה לאט אתה מתקדם, כל עוד אינך עוצר", וזה בדיוק מה שהופך את לימוד הרמב"ם היומי למה שהוא: לימוד תורה למרחקים ארוכים. פרק יומי אחד, לא יותר, ועוד אחד, ועוד אחד, שהופכים לעוד ספר במשנה תורה, ועוד אחד, ועוד אחד. אחרי שנתיים ועשרה חודשים מסתיים מחזור לימוד אחד ומתחיל חדש, ובמד המרחקים של הלומד המתמיד יש כבר אלף פרקים שמהווים תורה אחת שלמה.

מה הופך את לימוד הרמב"ם היומי לאתגר שכדאי לכם להצטרף אליו? כמה פעמים כדאי לסיים את הרמב"ם לפני שעוברים ללמוד ספר אחר? האם לימוד פרק יומי מתאים גם לתלמידי ישיבה או שהוא מיועד רק לבעלי בתים שאין להם זמן? מה היתרונות של מהדורת הרמב"ם "שולחן מלכים" החדשה? והכי חשוב: איך גם אתם יכולים לעשות את הצעד האחד שיוכל לך שבעוד זמן מה תסתכלו אחורה בסיפוק על המסע ההלכתי המקיף ביותר שעשיתם מימכם? - ישבנו לשיחה עם הרב חיים סבתו, מי שמזוהה יותר מכל עם המיום האדיר של לימוד הרמב"ם היומי, כדי למצוא תשובות לכל השאלות שעומדות ביניכם ובין הצטרפות למיום.

יודע. הקביעות - כי הלימוד היומי של ההלכה מעמיד את האדם בברית מחייבת של לימוד תורה ולא כלומדה לפרקים. האחדות - כי הלימוד המשותף עם קהל גדול של אותו פרק באותו יום הופך את הלימוד ללימוד של כלל ישראל שערכו מיוחד. לעיתים נקרות משמיים לאדם הזדמנות רוחנית והוא צריך לרוץ ולנצל אותה. בלימוד הרמב"ם במתכונת של פרק יומי עומדת הזדמנות יפה של לימוד כל משנה תורה לרמב"ם שהוא אתגר והישג אדיר לכל אחד ואחד.

"מלבד זאת", ממשיך הרב, "משנה תורה מתייחד בבהירות לשון וסדר מופתי שהם יוצאי דופן. הרמב"ם חיקה את לשון המשנה וכתב יצירת מופת מבחינה לשונית, וזאת לצד היושר האינטלקטואלי שיש בספר, היופי והאסתטיקה הפנימיים. מכלול הדברים הללו מביא לך שכל מי שלומד את כל משנה תורה על הסדר זוכה להרגשה, לידיעה ולשייכות לכל התורה כולה. כמובן, במשך הזמן האדם לומד שהיו השגות על הרמב"ם. הראב"ד השיג עליו, הרשב"א והרא"ש השיגו עליו, אבל הרמב"ם מציג בספרו שלמות בתורה שהיא פלאית. במשנה תורה טמונה האהבה של הרמב"ם לקב"ה ולתורתו, כפי שהוא עצמו כותב בהלכות תשובה שהאדם 'אינו אוהב הקדוש ברוך הוא אלא ברעת שידעהו, ועל פי הדעה תהיה האהבה - אם מעט, מעט; ואם הרבה, הרבה', ואצל הרמב"ם זה היה הרבה".

הרעיון של הרב, הביצוע של כל אחד מאיתנו

את הלימוד היומי של הרמב"ם הגה הרבי מליובאוויטש בתחילת שנת תשמ"ד, והוא הפך למציאות כבר לקראת פסח של אותה שנה. ללימוד היומי שני מסלולים מוכרים: לימוד בן שלושה פרקים ליום, זהו מסלול מהיר שבו מסיימים את כל משנה תורה בתוך כאחד עשר חודשים, ולצדו לימוד לטווח ארוך יותר - מסלול הפרק היומי.

"כשפנו אליי וסיפרו לי על הרעיון של הרבי, שאותו זכיתי לראות פעמיים - התלהבתי ונרתמתי אליו מיד", מספר הרב סבתו, "הסכמתי להקליט שיעורים על כל הרמב"ם, פרק ליום, וכששאלו אותי מתי מתחילים, אמרתי: מחר. וכך היה. זה היה באמצע הלכות שבת, ומשם התחלנו להקליט שיעורים על כל משנה תורה, יום אחרי יום. לפעמים הקלטתי באחת בלילה, לפעמים זה היה גם בשתיים בלילה, אבל בכל יום הקלטתי פרק אחד, לא משנה מה עבר עליי באותו יום.

"פעם אחת גם קרה שמרוב עייפות נרדמתי באמצע הקלטת הפרק", הוא מחייך כשהוא נזכר בסיפורים הקטנים שמאחורי הקלעים, "וכשהתעוררתי - המשכתי בהקלטה". הרב סבתו הקליט את השיעורים בשעות ומקומות שלא התמיד היו שגרתיים, אבל הכל היה שווה כשהתבררה ההשפעה הרחבה של הדבר: "היה ברור לי שרעיון של אדם גדול כמו הרבי מליובאוויטש הוא רעיון שיישא פירות ופירי פירות נפלאים, ובאמת, התפעלתי והתרגשתי לשמוע שרכבות לומדים השתמשו בשיעורים האלו. זה מרחיב את הלב כשיודעים שילדים, נערים ומבוגרים שומעים את הפרק היומי ברמב"ם ולומדים כך תורה, יום יום. שיש אנשים שסיימו את כל משנה תורה בנסיעה לעבודה".

לפני כעשר שנים החל להתמסד לימוד הרמב"ם היומי גם בחינוך הממלכתי דתי, כפי שמספר הרב סבתו: "היה כבר לימוד רמב"ם יומי לפני כן, אבל מפעל הרמב"ם היומי מיסד אותו, עם מהדורות חדשות ומצוינות של ספרים, עם שיעורים מוקלטים, יישומים וכל שאר האמצעים המודרניים שמסייעים ללימוד. המפעל הזה הכניס את הרמב"ם לישיבות תיכוניות ולחטיבות הביניים, והביא אותו לנערים שקודם התקשו בלימוד. רק לפני כחודש בחנתי כתרסר נערים שעוד לא הגיעו לגיל 18 וכבר שולטים ברמב"ם בזכות ההתמדה בלימוד היומי, ב"ה. אני מודה לקב"ה על הסייעתא דשמיא בכך שצירפו אותי למיום הנפלא הזה".

מה החשיבות שבלמוד פרק יומי בעקביות ובהתמדה?

"זו שאלה טובה וחשובה שענה עליה המהר"ל מפראג. הגמרא אומרת שאחת מהשאלות ששואלים את האדם לאחר פטירתו

בלימוד הרמב"ם במתכונת של פרק יומי עומדת הזדמנות יפה של לימוד כל משנה תורה לרמב"ם שהוא אתגר והישג אדיר לכל אחד ואחד.

הזדמנות פלאית להקיף את כל התורה כולה

הרב חיים סבתו נולד בקהיר בשנת תשי"ב, כבן למשפחה של יהודים יוצאי העיר חלב שבצפון סוריה. סבו היה ראש ישיבה במצרים, ואביו היה פעיל ציוני שפעילותו עלתה לו במאסר. כשהיה הרב בן חמש גורשו יהודי מצרים מארצם, ומשפחת סבתו עלתה לארץ ישראל, היישר למעברת העולים הירושלמית בית מזמיל (היום קריית יובל), שם גדל בתורה. בין תחנות חייו אפשר למצוא את ישיבת נתיב מאיר, ישיבת הכותל, פרק שירות צבאי במסגרת מסלול ההסדר ועוד, אך נראה שהתחנה שהשפיעה עליו יותר מכל הייתה מלחמת יום הכיפורים, שבעקבותיה החליט הרב להקדיש את כל חייו ללימוד תורה והוראתה, כשבין שלל המיזמים התורניים והחינוכיים שבהם שותף הרב, מתבלט מיזם הרמב"ם היומי שהרב סבתו הוא אחד ממוביליו.

"על שלושה עמודים עומד לימוד הרמב"ם היומי", מסביר הרב סבתו את הייחוד שבלמוד הרמב"ם היומי ביחס לסדרי לימוד מקובלים אחרים כמו פרק המשנה היומי או הדף היומי, "והם השלמות, הקביעות, והאחדות. השלמות - כי רק בלימוד הרמב"ם היומי ניתן להקיף את לימוד התורה שבכתב והתורה שבעל פה כולה. זה הספר היחיד שמקיף את כל התורה כולה. הרמב"ם מלמד בספרו הכול: איך מכינים את הקלף של ספר התורה, איך מקריבים קורבנות, דיני טהרה לפרטיהם... מהלכות השכמת הבוקר ועד הלכות מלכים ומלחמותיהם. אין דבר בתורה שהרמב"ם לא הכליל במשנה תורה, כך שזה הספר היחיד שמי שלומד אותו מקיף את כל התורה כולה, ויכול לומר: אני

תשפ"ד

נפתחה ההרשמה

יש לך תעודת מורה בכיר? זה הזמן לחסוך בזמן

בואו ללמוד ל-B.Ed. בחינוך, בתוך שנה וחצי בלבד.
הלימודים משולבים במכללה ומהבית* (בזום).

כל היתרונות בתואר אחד

- באזור המרכז
- לינוי אישי
- יום בשבוע

קבוצות נפרדות לגברים ולנשים

מתנה יוקרתית
לכל סטודנט**

50% הנחה
בדמי רישום

* ע"פ תכנית פריזמה. ** בהתאם לתקנון.

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

היא: 'קבעת עיתים לתורה?'. לא נאמר: 'למדת', אלא: 'קבעת' – כי הגמרא אומרת דברים חריפים על מי שלומד לפרקים, זאת בניגוד למי שלומד בקביעות, שהוא כמי שנושא את התורה לאישה. מהי אותה קביעות? בכמות – עמוד ליום, דף ליום, פרק ליום – או בזמן – שעה שלא מחליפים אותה. הקביעות הזאת היא שיוצרת קשר הדוק עם התורה!".

לגדול ב"אתריה דהרמב"ם"

בביוגרפיה של הרב סבתו יש כדי להסביר את הקשר העמוק שלו לרמב"ם בכלל ולרמב"ם היומי בפרט. "אני עצמי יליד מצרים, אתריה דהרמב"ם", הוא מסביר, "במקומו של הרמב"ם, שם נולדתי, שמו נישא תמיד ברמה. גדלנו על הערצה לרמב"ם. הוא מקודש במצרים, ויש שם אפילו בית כנסת על שמו. נוסף על כך, המשפחה שלנו היא חלבית, וגם שם העריצו מאוד את הרמב"ם, כך שגם בבית שבו גדלתי היו מעריצים כל מילה ברמב"ם, גם בהלכה וגם במחשבה. מאז ילדותי אני שומע על הרמב"ם. סבי היה מצטט מהרמב"ם בעל פה, ודודי היו שואלים אותי שאלות ברמב"ם. גדלתי על זה.

"בהמשך, כשהגעתי לשיבת מעלה אדומים, פגשתי בשניים מגדולי מפרשי הרמב"ם. הרב רבינוביץ זצ"ל, שחיבר את הספר 'יד פשוטה' על הרמב"ם, ויבדל"א הרב יצחק שילת, שהוא לדעתי המומחה הגדול ביותר בימינו לכתבי הרמב"ם. המפגש

פעם אחת גם קרה שמרוב טייפות
נרדמתי באמצע הקלטה הפרק,
וכשהתעוררתי – המשכתי בהקלטה

נתן לי עוד כוח ועוד דחיפה ללימוד הרמב"ם. בישיבה אנחנו לומדים אותו בעיון בכל שיעור ושיעור, מקשים ומתריצים, כדרך הישיבות".

הרב סבתו חזר עם הרמב"ם גם לשכונה שבה גדל, בית מזמיל: "לפני יותר מחמישים שנה ייסדתי בקריית יובל שיעור רמב"ם שמתקיים ברציפות מאז. השיעור הזה לא התבטל כמעט אף פעם, שבוע אחרי שבוע, והיום כבר לומדים בו בניהם של מייסדי השיעור שכבר אינם איתנו. גם במעלה אדומים ייסדתי שיעור יומי קבוע ברמב"ם. ביום הראשון חשבו הלומדים שאני אתן שיעור והם רק ישבו וישמעו, אבל אמרתי להם שכל אחד מהם צריך לקנות ספר משלו, לקרוא בתורו, ולפרש. וכך כבר גמרנו את כל משנה תורה, וההתקדמות שלהם בתורה עצומה".

האם לימוד כזה של פרק יומי מיועד רק לבעלי בתים או שהוא מתאים גם לתלמידי ישיבה?

"השאלה הזו נכונה גם לגבי הדף היומי בגמרא שייסד המהר"ם שפירא מלובלין זצ"ל. בוודאי שתלמידי חכמים ושאר עמלי תורה אוהבים ללמוד בעיון והעמקה, גם גמרא וגם רמב"ם, אבל לימוד פרק יומי אינו בא על חשבון העמקה. אף אחד לא חייב ללמוד רק בבקיות, ואפשר ללמוד בעיון את הפרק כולו, או חצי פרק, כל אחד לפי הזמן שבידו, יחד עם כל המפרשים".

ואכן, אחד מהיתרונות המובהקים של המהדורה החדשה והמורחבת של משנה תורה מבית הרמב"ם היומי, "שולחן מלכים", הוא העובדה שהיא מאפשרת ללומד לבחור עד כמה להעמיק, באמצעות שילוב ייחודי בין בקיות לעיון. כך, לצד הביאור הרציף, ביאור קצר ותמציתי שמלווה את דברי הרמב"ם במלאכת מחשבת של ניסוח חד ומזוקק, ישנם גם שלושה מדורים שמאפשרים ללומד להעמיק את הלימוד: מדור ההקדמות, מדור

הפסקים, מדור ההרחבות.

מדור ההקדמות הייחודי מופיע לפני כל אחד מ"ד הספרים במשנה תורה ולפני כל אחת מיחידות ההלכות שלו. ההקדמות מציבות בתמציתיות את השאלות המרכזיות ואת הנושא העיקרי שעליו ידונו ההלכות. ההקדמה מאפשרת לא רק לתפוש את פרטי ההלכות אלא לראות כיצד תפש הרמב"ם את מכלול הדברים, את התמונה הגדולה והרכגונית שבנה ביצירה הכבירה שלו. ההקדמות הופכות את לימוד ההלכות ללימוד איכותי יותר הממוקד בשאלות הנכונות. לצד זאת, נוספו גם כותרות לכל אחד מן הפרקים, והן ממשיכות את הקו של ההקדמות ומקלות על הלומד לתפוס את המהלך של כל יחידה הלכתית ולראות כיצד הפרקים משלימים זה את זה.

גם מדור הפסקים הוא מדור ייחודי, שמשנה את המקובל בתחום הכתיבה התורנית על הרמב"ם. הרוב המוחלט של הפירושים על הרמב"ם עוסק במציאת מקור לדבריו של הרמב"ם בספרים שקדמו לו, בעוד מדור הפסקים שבמהדורה זו לוקח את הרמב"ם קדימה ובוחר את השאלה כיצד התגלגלו דברי הרמב"ם הלאה במהלך הדורות שאחרי הרמב"ם, מה התקבל ומה נדחה ומה השורה התחתונה מבחינה הלכתית. מדור ההרחבות הוא מדור לעצמו שמופיע בסוף כל כרך ובו נסקרים נושאים מורכבים שהופיעו בדברי הרמב"ם בפרספקטיבה רחבה תוך הבאת דבריהם של חכמי הדורות, פרשנים פוסקים וחוקרים.

הרחבות ועיונים מרתקים נמצאים גם בשיעוריו המוקלטים של הרב סבתו, אך מלבד זאת, כפי שמוסיף הרב עצמו, יש משמעות עצמית רבה גם ללימוד הפרק היומי בבקיות, שכן "גם מי שמעמיק זקוק לידע והיקף. לפעמים אדם מעמיק בסוגיה ונשמט ממנו רמב"ם שנמצא במקום אחר בכלל, ואם יש לו ידע כללי והיכרות רחבה של הש"ס והרמב"ם, זה עוזר לו בעיון".

ובכל זאת, אם לאדם יש זמן לימוד מוגבל, כמה עדיף לו להשקיע, ברמב"ם יומי או בדף יומי?

"יש כלל פשוט: לעולם ילמד אדם במקום שליבו חפץ. מה שאדם אוהב – בזה הוא יצליח. דף יומי, רמב"ם יומי? תלמד את מה שהלב חפץ! אגב, יש דבר שצריך ללמוד קודם לכל לימוד אחר, כפי שנפסק, והוא שניים מקרא ואחד תרגום. כמו כן, לימוד מוסר קודם לשאר הלימוד. פעם שאלו: אם לאדם יש רק שעה ביום ללימוד, מה ילמד, מוסר או תורה? – והתשובה היא שאם הוא ילמד מוסר, הוא גם ילמד שיש לו יותר משעה אחת ללימוד ביום...".

"תאמינו לי", מבקש הרב סבתו, "בכל יום יש הרבה זמן ללימוד תורה! אתם יודעים כמה שעות תורה אפשר ללמוד בשבת? או בימי שישי ומוצאי שבת? לצערנו, יש שמבלים את זמנם בדברים מיותרים, שלא לומר דברים אסורים, ואת זה צריך להחליף בלימוד תורה. לא צריך לשאול אם ללמוד את זה או את זה, אלא ללמוד גם את זה ואת זה. בקהילה שלנו במצרים היו נוהגים בשבת לגמור את סעודת הבוקר בערך בשעה 12:00 בצהריים, ואז כולם היו הולכים לבית הכנסת ולומדים תורה עד צאת השבת. חמש שעות של תורה רק בשבת, כי לזה היא מיועדת, ללימוד. אתה מתלבט אם ללמוד רמב"ם או דף יומי? תלמד את זה וגם את זה!".

האהבה לתורה שכונשת את כולם

ועד שנצליח גם וגם, חשוב לזכור שמבין כל ספרי ההלכה הרבים שנכתבו במהלך הדורות, מתבלט במיוחד משנה תורה של הרמב"ם שעוסק בכל חלקי התורה כולה, ועליו נכתבו מאות ספרי פרשנות, אם לא למעלה מכך, מדורו של הרמב"ם ועד לימינו אנו. ואם בתחילה נתקל משנה תורה בכיקורת ובהתנגדות, עם הזמן הפך לספר הלכה מהמרכזיים ביותר בעולם היהודי, שעד היום משמש כיסוד לכל פסיקת הלכה.

"הרמב"ם ידע שהספר לא יתקבל בדורו", מסביר הרב סבתו, "כי בזמנו אנשים היו רגילים ללמוד תלמוד ומפרשים, ולא היו רגילים לחיבור מקיף ונפלא כזה. הוא גם ידע שיהיו לו התנגדויות רבות, אבל גם ניבא שאחרי דורות הספר יילמד

ויתקבל בכל קהילות ישראל. כמוכן, יש תלמוד, יש ראשונים ויש אחרונים, ויש שמגיהים ומשיגים על הרמב"ם, ואנחנו יודעים שלא הכל טמון ברמב"ם, אבל האהבה של הרמב"ם לתורה היא אהבה שכובשת את כל מי שלומד את ספרו.

"לימוד הפרק היומי ברמב"ם לא צריך לבוא על חשבון לימוד אחר", הוא מדגיש, "ולא צריך להיות תחליף לשום לימוד אחר, אך אין פוסק שלא נשען על הרמב"ם כשהוא עוסק בפסיקת הלכה, גם כשמדובר בשאלה מודרנית. גם משפטנים מחפשים תקדימים, ובוודאי שפוסקי ההלכה לא מתחילים מליבם וסברתם, הגם שלסברה יש מקום, אלא מן המקורות והגרסה. הכול מתחיל מהמקורות ומשם מתפתחים. אי אפשר לעסוק בשאלה חדשה בלי לדעת כל מה שהיה קודם. אנחנו בעד להוסיף תורה. צריך ללמוד ולהוסיף עוד ועוד, ואם אמרו שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, וכל אחד שמסתכל סביבו רואה כמה חושך יש לצערנו, אז בוודאי שהרבה מן האור דוחה הרבה מאוד מן החושך. ככל שמוסיפים בלימוד התורה הקדושה, כך מוסיפים שלום ואהבה בעם ישראל. ככל שירבו לומדי התורה, וירבו השלום והאהבה, כך הכוח של עם ישראל יגבר."

הרב מדבר על הוספת כוח בלימוד, אבל איך עושים את זה בפועל? בקרוב יסתיים מחזור לימוד אחד ויתחיל חדש, איך מתעודדים להמשיך למחזור נוסף? איך לא מתרפים מההתמדה?

"כשאדם לומד רמב"ם, זה רק נותן לו חשק ללמוד עוד - 'הב חכמתא לחכימין, ומנדעא לידעי בינה' [נותן חכמה לחכמים ומדע ליודעי בינה]. דווקא האדם שלא למד הוא זה שאומר בשביל מה אני צריך ללמוד, אבל מי שלמד פעם את כל הרמב"ם חשקו לתורה רק מתגבר. בלימוד הלכות תלמוד תורה אותו אדם קורא שהרמב"ם כותב: 'עד אימתי חייב אדם ללמוד תורה? - עד יום מותו!', 'עד יום מותו' ועד בכלל... אז איך אותו אדם יתהה למה לחזור וללמוד מחזור נוסף?! הרמב"ם הוא מי שאומר שאדם לא יכול ללמד פרק לאחרים לפני ששנה אותו 4 פעמים לפחות, אז מי שלומד רמב"ם לא יעלה בדעתו לעולם לנטוש את הרמב"ם! אחרי לימוד של מחזור אחד הוא ימשיך לעוד מחזור לימוד ועוד מחזור לימוד! אם הוא למד באמת את הלכות תלמוד תורה, הוא יודע שהתורה היא החיים שלנו! היא המים שלנו! אדם ששתה פעם אחת מים, יגיד: זהו, אני לא צריך יותר לשתות מים? אפשר לחיות בלי מים? אדרבה, הוא ישתה עוד ועוד! כמוכן, חשוב לציין שאנחנו, אנשי הרמב"ם היומי, לא נאבקים ולא מתחרים בלימודים האחרים, אלא לומדים את כל מקצועות הקודש ורוצים שכולם ילמדו הכול, כשהעיקר הוא שעם ישראל ילמד עוד ועוד תורה."

אותו בדעת, כי האדם נטהר במי הדעת."

כמה פעמים צריך לסיים את הרמב"ם, בין בדיגיטל ובין בדפוס, לפני שאדם יכול לומר שהוא קנוי אצלו?

"הגאון מוויילנה אמר בקשר לכך ש'כל ימיו בעמוד והחזר קאי'... במקור זה נאמר בהקשר אחר, אבל הוא דורש את הכלל הזה על החזרה בלימוד. צריך לחזור כל הימים. הלמדנים אומרים שלפני שחזרת על פרק אחד לפחות עשר פעמים, אתה לא יכול להתחיל פרק חדש, ובגמרא נאמר שאדם צריך לחזור על פרקו לפחות מאה פעמים, 'השונה פרקו מאה פעמים'. מאה זה מספר הזיכרון, אבל הגר"א אומר: כל ימיו בעמוד והחזר קאי! הרמב"ם עצמו בהלכות תלמוד תורה אומר שכל זמן שלא חזר - משכח, כך שאין גבול לחזרות, כמו שאין סוף לתורה עצמה."

בא' אייר תשפ"ג הקרוב יתחיל מחזור הלימוד החדש של הרמב"ם היומי. כדי להצטרף למחזור החדש וליהנות מהיתרונות של המהדורה המודפסת החדשה של הרמב"ם, היישומון עם שיעורי הרב סבתו ועוד, חפשו בגוגל 'הרמב"ם היומי'.

הרב רואה הבדל בין לימוד התורה בדורנו הדיגיטלי ובין לימוד התורה בדור הקודם האנלוגי?

"כבר 46 שנים שאני מלמד את שיעור א' בישיבה גבוהה ובישיבת ההסדר, ואני לא מרגיש הבדל בין דורנו לדור הקודם - לא בצימאון לתורה, לא באהבה לתורה ולא בשמחה מהתורה. נכון, צריך למשוך את התלמידים לתורה, אבל כשמושכים אותם לתורה, היא מגרשת את כל הצללים. נדרשים עמל ויגיעה, אבל זה תמיד היה כך. וכי מישוהו סבור שלגדולי התורה הקודמים לא היו שעות קשות? וכי כולם חוו רק עליות ללא ירידות? ברור שלא. זה טבעי שיש עליות וירידות, זה טבעי שיש קשיים, אבל אם לאדם יש את הדבר העיקרי שהוא אהבת תורה, אז התורה פותחת לו אופקים רחבים ועולמות שלמים. את זה לומדים מדברי הרמב"ם בספר אהבה, שאומר שהאהבה הראויה לה' היא זו שבה האדם שוגה בה תמיד. אהבת תורה היא המפתח. כשהאדם אוהב תורה, תורה מחיה אותו. אולי היום יש אמצעים אלקטרוניים שמסיחים את הדעת, אמצעים שלא היו פעם, אבל גם לדורות הקודמים היו קשיים משלהם. קהלת התמודד עם השכרות, ההוללות והמשחקים, המתיוונים התמודדו עם תרבות דורס, כל דור והתמודדות שלו. לא באנו לעולם כדי לחיות חיי פינוק ורוגע, אלא כדי לעמוד בניסיון ולהצליח. האדם נברא בשביל להתמודד, ואין אדם שאין לו ניסיונות, אין אדם שאין לו שעות שקשה לו ללמוד, אבל האדם צריך לגייס את הכוחות ולהתגבר.

"ב"ה, זכינו לגדול בדורות של גדולי גדולים בתורה! בדור שלפנינו היו החפץ חיים, הרב קוק, החזון איש, שהגדולה שלהם היא בסדר גודל של לפני דורות! בדורנו היו הרב אלישיב, הרב עובדיה, הציץ אליעזר, הרב שלמה זלמן אוירבך, הרב עזרא עטיה... בדורנו היו גדולי גדולים! אמר קהלת: 'אל תאמר מה היה, שהימים הראשונים היו טובים מאלה, כי לא מחכמה שאלת על זה...' דור דור וגדוליו. הקב"ה ראה שהגדולים מעטים, ולכן עמד ושתלם בכל דור ודור, ובכל דור ודור הקב"ה שותל את הגדולים שהדור נזקק להם. מתי יצמח גדול הדור הבא? יצמח, בעז"ה! הובטחנו שספר התורה לא ימוש מפי עם ישראל עד עולם, והקב"ה כרת איתנו ברית שהתורה תתקיים בנו לעד!" ■

דיגיטל או דפוס? העיקר שנלמד!

בימים שבהם המחשב כובש כל פינה בעולם, ובינה מלאכותית כבר מחליפה בני אדם, אחת השאלות שמתעוררות היא השאלה האם לספרים מודפסים יש עדיין יתרון על פני ספרים דיגיטליים.

"לדעתי יש עדיפות לספר מודפס", אומר הרב סבתו, שגם מודה ש"קשה לי לענות על כך כי אני מהדור הקודם", הדור שגדל בעולם שבו כל הספרים היו מודפסים. "בכל מקרה", הוא אומר, "האמצעי פחות חשוב, העיקר שילמדו תורה. אני נעזר בכל מה שיכול לעזור לי ללמוד, ועובדה היא שכאשר אני מקשה קושיה בשיעור, באמצעות המחשב מוצאים בתוך רגע חמישה תירוצים שכבר נאמרו בעבר. אולי זה הקיום של מה שהבטיחו לנו הנביאים, 'ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'. הרמב"ם התחיל את ספרו בדעת וסיים

אם תרצו הרי זו הגדה

ההגדה של האדמו"ר מגור שהצילה את החייל בצבא, המעטפות הייחודיות ששלח הרב שלמה זלמן אויערבך לשכנים הנזקקים בערב חג אחרי חצות, ועוד סיפורים מרתקים על הגדות שונות ומשונות. הרב ישראל גליס, איש ירושלים ומגדולי מספרי סיפוריה, מחזיק באוצר בלום של 700 הגדות לפסח וסיפורים רבים עוד יותר סביב חג החירות

בניה זית

משוחררים עד חצות הלילה. הם קיבלו מידע מודיעיני שלפיו יהיה שקט עד אמצע הלילה, ולכן שחררו את החיילים לעשות כל אחד את ליל הסדר בבית שלו. כמעט כל החיילים היו ירושלמים, והם רצו למשפחות שלהם כדי להיות איתם בליל הסדר. היחידי שלא הייתה לו משפחה בירושלים, היה החייל גיבור הסיפור - אביו של המספר שהתקשר לתכנית שלנו.

הרב גליס מדגיש שירושלים של אותם ימים הייתה נצורה, ושרר בה מחסור קשה: "היהודי סיפר שאף אחד מהחיילים לא הזמין את אבא שלו לסדר פסח, כי לאף אחד לא היה אוכל בבית. הוא התחיל להסתובב ברחובות ירושלים בתקווה למצוא מקום להתארח. מישוהו הפנה אותו לכיוון ישיבת 'עץ חיים', ואמר לו שאולי שם מישוהו יזמין אותו הביתה. הוא קיבל את ההצעה ורץ את כל רחוב יפו עד ישיבת עץ חיים. הוא הגיע בדיוק בזמן שהמתפללים יצאו לבתים שלהם, וניסה לשאול אם אפשר להתארח אצל מישוהו לכבוד ליל הסדר. המתפללים הסתכלו אחד על השני בחוסר נעימות, כשהפנים של כולם אומרות אותו דבר - אין לאף אחד אוכל בבית לעצמו, ובוודאי לא בשביל אורחים. בסופו של דבר, לאחד המתפללים היה רעיון: "לך לכיוון רחוב יוסף בן מתתיהו, שם בבית השני או השלישי גר האדמו"ר רבי אברהם מרדכי מגור, בעל ה'אמרי אמת'. אצלו מן הסתם יש אוכל בבית!" החייל שלנו ירד לכיוון שהראו לו, מצא את הבית ודפק בולת. מישוהו מבני הבית פתח לו, וכשראה חייל סגר אותה עליו בחזרה. בתוך הבית, הרבי שכבר היה זקן וחלוש (ה'אמרי אמת' נפטר חמישים יום לאחר מכן - בחג השבועות של אותה שנה, בעיצומה של מלחמת העצמאות), הביץ בכל זאת שקרה משהו, ושאל מי היה שם בדלת. ענו לו שזה 'סולדאט', כלומר - חייל, והרבי אמר שיכניסו אותו הביתה".

הרבי האמרי-אמת לא הסתפק בהכנסת אורחים, אלא הושיב את החייל האורח בכיסא לידו. "הרבי גם נתן לו ביד הגדה של פסח, עתיקה מאוד, מצופה בכריכה של עץ משני הצדדים", ממשיך הרב גליס את הסיפור. "מההגדה הזאת הוא קרא יחד עם כולם את סימני הסדר, הקידוש וכן הלאה. כשהגיעו כבר לשולחן עורך, באמצע הארוחה החייל קפץ מהמקום, מכיוון שהוא פתאום הביץ שהגיעה שעת חצות. הוא התנצל ואמר שהוא חייב לחזור לחזית לפי ההנחיה של המפקד, ולכן הוא יוצא באמצע. מרוב חיפזון הוא לקח את ההגדה העתיקה והמיוחדת בשתי הידיים, ורץ החוצה".

אף אחד לא ניסה לעצור את החייל במרוצתו, וכך הוא יצא עם ההגדה העתיקה ששייכת לרבי ורץ איתה צמודה לליבו את כל רחוב יפו בחזרה. "כשהחייל הגיע לאזור הדואר המרכזי וכיכר ספרא, צלף ירדני ראה אותו מרחוק וירה לעברו צרור יריות. אחד הקליעים היה מכוון ישירות ללב שלו - וכאן התרחש נס גדול! הקליע חדר דרך צד אחד של הכריכה לתוך ההגדה, עבר את הדפים שלה ונתקע בתוך ההגדה, בצד השני של הכריכה!"

"אותה הגדה של הרבי מגור הייתה בשבילם כל סדר הפסח" מתאר הרב גליס, "כל שנה, בליל הסדר, הייתה כל המשפחה של אותו חייל יושבת ומסבה עם ההגדה הזאת. הסדר היה נפתח בסיפור מחדש של הסיפור ממלחמת העצמאות, כשבסיומו האבא היה מראה את ההגדה עם החור בכריכה שבתוכה נעוץ הקליע. אחר כך הם היו ניגשים לקדש, ועורכים את כל הסדר עם אותה הגדה עתיקה. אמנם אבא שלו נפטר כמה שנים לפני אותה התכנית ברדיו, אבל הם המשיכו עם אותה מסורת - מספרים את הסיפור ואחר כך עורכים את הסדר".

הכל טוב ויפה, אלא היהודי שהתקשר לתכנית הרדיו של הרב גליס חתם את הסיפור המיוחד בהתרגשות מהולה בצער. "המטלפן סיים ואמר: 'השנה, אין לי סדר פסח!'"

כשהרב גליס שאל לפשר האמירה הקשה הזאת, היהודי סיפר מה שאירע לו כמה שבועות קודם לכן: "התברר שלייהודי היה חברים חרדים במקום העבודה שלו, וביניהם גם חסידי גור. באותה שנה, הוא סיפר לחברים בעבודה את כל הסיפור של נס ההגדה" מסביר הרב גליס. "אותם חברים שמעו ושאלו אותו - 'רגע, והאדמו"ר מגור יודע מהסיפור שלך?' הוא ענה ביושר שהוא לא יודע, והם מצידם אמרו לו: 'אז בוא נלך לאדמו"ר מגור לספר לו - חבל שהוא לא ידע על הסיפור הזה!' הם הלכו לאדמו"ר מגור שליט"א, משלחת של חברים יחד עם בעל המעשה. הם נכנסו לאדמו"ר, והיהודי הראה לו

יש מומחים יותר גדולים ממני בהגדות" מצטנע הרב ישראל גליס, ומסביר שאצלו בבית יש 'רק' 700 הגדות של פסח, "אבל האמת היא, שאם אתחיל לספר לך על כל ההגדות שיש אצלי, השיחה הזאת לא תיגמר..."

הרב ישראל גליס ידוע בתואר 'איש ירושלים', ונחשב לאחד מגדולי מספרי סיפוריה. מלבד ירושלים, בעוד נושאים רבים הסיפורים קולחים אצלו בשטף, ולקראת חג הסיפורים - חג הפסח - ביקשנו לשמוע ממנו סיפורי אגדות על הגדות. ללא ספק, ההגדה יכולה להתחרות על התואר הספר הנדפס ביותר בכל הזמנים, וכמספר המהדורות - מספר הסיפורים. כל הגדה והסיפור שלה.

"במשך שש עשרה שנה שידרתי בכל מוצאי שבת תכנית 'מלווה מלכה' ברשת ב' פותח הרב גליס את סיפורי ההגדות שלו, 'משטים עשרה בלילה, אחרי יומן החדשות, עד שלוש לפנות בוקר. בכל שבוע היה נושא אחר לתכנית, ופעם אחת - כשבועיים לפני פסח - הנושא שקבענו היה הגדות של פסח. ביקשנו בשידור שכל מי שיש לו הגדה מעניינת, שיביא אותה לאולפן או שלפחות יתקשר לספר. כעבור חצי שעה מתחילת התכנית הגיעה ההגדה הראשונה.

"הראשון שהגיע היה יהודי ובידו הגדה עתיקה יחסית, שהודפסה לפני מאתיים שנה בערך" ממשיך הרב גליס. "היא נקרא הגדת 'זבח פסח' - הגדה עם פירוש האברבנאל. באמצע כתובה ההגדה, ומסביבה באריכות רבה יש מאמרים של האברבנאל. אחרי הגיע מישוהו עם הגדת פראג העתיקה, שהודפסה בפעם הראשונה בשנת רפ"ז. היה מישוהו שהדפיס את פירושה המהיר"ל יחד עם ההגדה הזאת, אבל באמת ההגדה לא קשורה בכלל למהר"ל. בהגדה הזאת יש ציורים שכפי הנראה נעשו בכלל בידי צייר גוי. רואים את זה למשל מציור שיש בתחילת ההגדה עם הכיתוב 'יקנהו"ז'. כידוע, לפי ההלכה, כשחל ליל הסדר במוצאי שבת מקדשים יקנה"ז - יין קידוש נר הברלה זמן. כנראה בשפה הצ'כית המילה 'יקנהו"ז' תיארה מסע ציד בעקבות צבאים. אז אותו גוי, כדי לתאר 'יקנהו"ז', צייר צייד שרץ אחרי חיות ביער. יש בהגדה הזאת עוד דברים קצת משונים. בפסקה שאומרים "פסח מצה ומרור" יש ציור של אישה כשמישהו מצביע עליה, וכתוב שם שאם לאדם אין מרור, שיצביע על אשתו ויאמר "מרור זה..."

הרב גליס מתאר הגדות מתקופות שונות שהגיעו אליו, שמכל אחת משתקפת רוח התקופה בה היא נכתבה או הודפסה: "היה יהודי תלמיד חכם גדול שנרצח בשואה בשנת תש"ד. הוא היה בגטאות ולא הייתה לו הגדה. לכן הוא ישב וכתב בכתב יד את כל ההגדה, וגם כתב כל שנה פירוש אחר להגדה, כך שיש שם ארבעה פירושים מסביב להגדה. שמו היה ר' אברהם גרודז'ינסקי, ואחרי המלחמה הדפיסו ספר שלו 'תורת אברהם'. הוא אמנם נהרג בשואה, אבל השאיר את ההגדה באיזשהו מקום וכך היא נשמרה למזכרת מהמחבר".

הגדה מגנה ומצילה

ההגדות שהגיעו אל הרב גליס בעקבות אותה תכנית אמנם מיוחדות מאוד, אבל ללא ספק הסיפור המיוחד ביותר הגיע ללא הגדה בציוד: "תוך כדי השידור התקשר יהודי, והתנצל שהוא גר מחוץ לירושלים ולכן לא יכול לבוא לאולפן, אבל סיפור טוב יש לו", מספר הרב גליס. "אביו היה לוחם צעיר שהשתתף במלחמת השחרור בקרבות בירושלים. הוא לחם במסגרת יחידה שהוצבה להגן על האזור של שער יפו והמתחם של מגזר נוטרדאם, שהיה מקום מאוד אסטרטגי והתנהלו בו מספר קרבות בזמן המלחמה. הסיפור של היהודי היה מחג הפסח, שחל שלושה שבועות לפני עזיבת הבריטים את הארץ. הייתה תכנית של שלוש המחזרות - ההגנה האצ"ל והלח"י - לפרוץ משם לעיר העתיקה ולשחרר את הרובע היהודי הנצור.

"בכל אופן, למרות המתיחות הגבוהה שהייתה שם, בערב פסח לקראת הערב הודיע המפקד של היחידה החיילים שהם

שפתחתי. ר' שלמה זלמן אמר: 'אז אני אספר לך. שאלתי את הבן שלי על אותן משפחות שקיבלו הכל - 'מה עושים השכנים שלהם בפסח?', והוא אמר שהם הולכים עם הילדים לגן החיות. ר' שלמה זלמן המשיך: מה הם יעשו כל הפסח? ישבו על שקים של תפוחי אדמה בצלים ובננות שהם קיבלו מהקמחא דפסחא, ורק יריבו כל החג אחד עם השני? ! כדי שתהיה להם שמחה בחג - אז שגם הם ילכו לגן החיות! 'לכן ר' שלמה זלמן שלח את הבן שלו לקנות להם כרטיסים לגן החיות, וזאת הסיבה שהיה לו חשוב לשלוח להם את המעטפות כבר בערב החג...".

במהלך השנים, הסיפור על ר' שלמה זלמן שהודפס בהגדת גדולי ירושלים היכה גלים, והיו כמה אנשים שהתקשרו לרב גליס להודות לו על הסיפור. "היו אפילו כאלה שאמרו לי שהם ייתנו לקמחא דפסחא כרטיסים לגן חיות... לדעתי, הסיפור מלמד שזה לא רק רעיון טוב אלא ממש פסק הלכה של ר' שלמה זלמן, שאפשר לקיים קמחא דפסחא גם בקניית כרטיסים לגן חיות".

מסיפורי ההגדות, הרב גליס גולש באופן טבעי לעוד סיפור על קמחא דפסחא מיוחד במינו:

"שנה אחת, בערב פסח, הלכתי עם חבר בשכונת גאולה ברחוב מלכי ישראל, בדרך לאפייה של מצות מצווה. פתאום נעצר לידינו רכב וממנו יצאה אשה במהירות. היא ניגשה אלי, נתנה לי מעטפה עם כסף ואמרה לי: 'קח! זה הקמחא דפסחא שלי. אני מבקשת שתתן את הכסף למשפחה נצרכת'. ניסיתי לומר לה שעכשיו ערב פסח אחרי הצהריים, אני ממחר להכין מצות מצווה, ומה אני אעשה עם הכסף הזה? אבל היא לא הייתה מוכנה לשמוע ואמרה לי: 'אדוני! אני לא אישה דתית, ואין לי מושג מה עושים עם הדברים האלה. אני רק יודעת שזאת צוואה של אבא שלי, לתת את הכסף הזה לקמחא דפסחא'. היא השאירה את הכסף בידי ונסעה.

'נשארתי לעמוד ברחוב ולא ידעתי מה לעשות. ראיתי שממול יש חנות נעליים והלכתי לשם. כשנכנסתי לחנות ראיתי שם אישה עם שלושה ילדים כשהיא מודדת להם נעליים. הילד הקטן בכה שגם הוא רוצה נעליים לחג, אבל היא אמרה לו שאין להם מספיק כסף, ועכשיו הם קונים רק לבן הגדול, ובשבילו היא תקנה בשנה הבאה. שמעתי את השיחה שלהם, הושטתי לה את הכסף ואמרתי לה: 'אברת, קחי את הכסף הזה וקני לו נעליים. קני גם לך ולבעלך ולילדים. יש פה כסף בשביל כולם. אז הבנתי למי הקמחא דפסחא הזה היה צריך להגיע...".

כתב והמכתב

לצד ההגדות שנדפסו בעקבות פירושים חדשים, ישנן הגדות שהיחוד שלהם הוא בעיצוב הכתב: "בין ההגדות שיש לי בבית, נמצאת גם הגדה עם כתב ברייל" מפתיע הרב גליס עם הגדה נוספת. "את ההגדה הזאת הוציא לאור יהודי מנתניה, שעוסק בהדפסה של ספרי ברייל תורניים. הוא כבר זכה להוציא את כל הש"ס בכתב ברייל, ויש לו גם סידורים בכתב ברייל. לטובת שמחת החג של העיוורים, הוא הדפיס גם כן הגדה בכתב ברייל. הגדה נוספת שיש לה כתב מיוחד היא הגדה בכתב אשורי - כמו שכתובים ספר תורה".

בשביל מה להדפיס הגדה בכתב אשורי דווקא?

"היהודי שהדפיס את ההגדה הזאת גר בנתיבות" עונה הרב גליס בסיפור נוסף, "הוא סופר סת"ם במקצועו, והוא עוסק בכתובת ספרי תורה בדרך כלל. הסיפור היה, שפעם אחת בא אליו בחלום איזה צדיק, ואמר לו שעם כל הכבוד לזה שהוא כותב סת"ם, חשוב מאוד שהוא יכתוב את ההגדה בכתב אשורי. הוא קיבל את הציווי מהחלום והפך אותו למציאות. אני יכול להעיד שבהגדה הזאת יש סגולות מיוחדות. לפני כמה שנים נסעתי לרבי דוד אבוחצירא, וסיפרתי לו שיש לי שכן שחלה במחלה הקשה. רבי דוד אמר למסור לשכן, שייקרא את ההגדה של פסח עם כתב אשורי, ובעזרת ה' הכל יהיה בסדר. חזרתי הביתה ואמרתי לשכן: 'יש לך ברכה מרבי דוד אבוחצירא, והנה קח לך הגדה של פסח בכתב אשורי שתקרא ממנה בליל הסדר'. היהודי באמת קיים את ההדרכה של רבי דוד, וקרא את ההגדה עם כתב אשורי בליל הסדר. למחרת חג הפסח הוא הלך לבדיקות בבית החולים, וראו שכל המחלה נעלמה! לא נשאר ממנה כלום!"

סיפורי ההגדות אכן לא נגמרים, ובכל שנה, עם ישראל מוסיף ומספר, והולך ומתמלא באור הגאולה של יציאת מצרים. כך עד לזמן "אשר הוא לא יום ולא לילה". ■

את ההגדה בהתלהבות וסיפור לו את כל הסיפור. האדמו"ר התרגש מאוד לשמוע את הסיפור, אבל בסוף הוא אמר: "רגע, אבל ההגדה לא שלך, זאת בעצם ההגדה של סבא שלי! אתה צריך להשאיר אותה פה". בלית ברירה, היהודי השאיר את ההגדה ויצא החוצה בלב כבד ובהרגשה קשה שאין לו יותר את ההגדה המיוחדת, ולכן גם ליל סדר לא יהיה לו. מדובר היה במשפחה שאין לה שום קשר אחר ליהדות, והיה חבל לשמוע אותו מדבר כך".

השיחה בשידור חי הסתיימה בתחושה לא טובה: "נשארנו - הצוות באולפן - די בהלם. ניסינו לחשוב האם אפשר לעזור לו איכשהו" מספר הרב גליס בהתרגשות, "התברר שגם בלי כוונה עזרנו לו. לא עברה חצי שעה, והיהודי שוב עלה לשידור. שאלתי אותו מה הוא רוצה לספר עכשיו, והוא ענה בהתלהבות: "ההגדה בדרך אלי! ! " הוא אמר שהיו חסידים ששמעו את השידור, ורצו לאדמו"ר מגור לספר לו מה היה. הרבי הבין את המצב, וביקש מיד לשלוח אליו בחזרה את ההגדה. בשתיים בלילה ההגדה הייתה בדרך אליו עם הגבאי של האדמו"ר...".

על הגדות וחיות

למרות ריבוי המהדורות להגדה של פסח, עם ישראל לא מסתפק במה שכבר הופיע בשנים עברו וממשיך להפיק בכל שנה עוד ועוד הגדות מסוגים שונים: "מערכת עזו והדר המפוארת מוציאה לאור השנה שתיים עשרה הגדות חדשות!" אומר הרב גליס. "הם מוציאים אמנם בעיקר הגדות ששייכות לחצרות חסידים אבל ממש לא רק כאלה. הם מוציאים גם פירושים להגדות שהיו גנוזים במשך הרבה שנים - פירוש הרמב"ן, פירושים של צדיקי משפחת אבוחצירא, ועוד פירושים של גדולי ישראל מתקופות שונות שהיו גנוזים בכתבי יד.

"יש עוד יהודי בשם נחום סילמן, שמוציא לאור גם הוא הרבה הגדות" ממשיך הרב גליס, "כל שנה הגדה חדשה, בליווי תיאור הרקע של התקופה בה נכתב הפירוש להגדה. שנה אחת הוא הוציא הגדה של הרב מטשעבין, בשנה אחרת הגדה של הבן איש חי, ופעם אחרת עם פירוש של הרב עובדיה יוסף. הגדה אחרת שיש לה כמה מהדורות, היא הגדה של פסח עם כוונות האר"י ז"ל והרש"ש זי"ע. זה ספר עב כרס שצריך לקחת הרבה זמן לפני פסח כדי להתחיל להגיד את ההגדה, כך שאפשר יהיה לסיים אותה בליל הסדר...".

עם שטף הסיפורים של הרב גליס מתערכבים לא רק סיפורי פסח שהוא קרא או שמע אלא גם כאלה שהוא חווה בעצמו, והודפסו גם הם בהגדות שונות: "ישנה הגדה יפה שלכל אורכה משובצים הנהגות וסיפורים מגדולי ירושלים, כפי שראו אצלם בחג הפסח" מקדים הרב גליס את סיפורו. "יש שם הרבה מנהגים מאוד מעניינים, ואתן לך לדוגמה סיפור שאירע לי והוכנס להגדה הזאת. שנה אחת עמדתי בערב פסח ליד הבית שלי ושרפתי חמץ. אני נוהג לשרוף את החמץ כשיטת בריסק - ברגע האחרון של זמן שריפת חמץ. הסיבה היא, שקודם לכן אפשר לתת את החמץ לכלבים או לבהמות, כך שלשרוף את החמץ בשלב הזה עלול להיות 'בל תשחית'. בכל אופן, בזמן שאני מטפל בשריפה הגיע אלי שליח והודיע לי: "מהר, ר' שלמה זלמן אורבך קורא לך!"

הרב גליס התרגש לשמוע שהגרש"ז קורא לו, אבל לא רצה ללכת לבד: "יש לי שכן שהוא בן משפחה של הרב, וביקשתי ממנו שיבוא איתי לשמוע מה הרב רוצה ממני. עצרנו מהר מונית והגענו לר' שלמה זלמן מהר ככל שיכולנו. כשנכנסנו, ר' שלמה זלמן אמר לי: "טוב שבאת! יש כאן חמש מעטפות, ואני מבקש שתעביר אותן למשפחות אלו ואלו".

השליחות נראתה לרב גליס קצת משונה, מכיוון שהוא הכיר את המשפחות וידע שכבר דאגו להן לכל מחסורן לפסח. "השכן שבא איתי ידע גם הוא במי מדובר, ושאל את ר' שלמה זלמן: 'הרב, למשפחות האלו יש הכל! קנו להם קמח, סוכר ומלח, תה יין ומצות, ואפילו כסף לבגדים! מה כל כך דחוף עכשיו בערב פסח בשתיים עשרה בצהריים להעביר להם עוד מעטפה?' ר' שלמה זלמן לא גילה את הסוד ואמר בנחרצות: 'אם אתה לא רוצה ללכת, אבקש מהבן שלי שילך אליהם!' מובן שלקחנו את המעטפות ויצאנו מהבית. היהודי שבא איתי היה סקן מאוד, וביקש לפתוח ולראות מה יש בתוך המעטפה. באמת פתחנו את אחת המעטפות, וראינו שבתוך המעטפה היו כרטיסים לגן החיות...".

"בחול המועד הגעתי לביקור בבית של ר' שלמה זלמן" ממשיך הרב גליס את הסיפור המתוק, "כשהוא רק פתח לי את הדלת, הוא הסתכל עלי ושאל אותי: 'פתחת את המעטפה?' התביישתי והסמקתי, וכמובן הודיתי

אם היא תבין למה היא מתכוונת שהיא רוצה שתהיה גבר, יהיה לך הרבה יותר קל

הדרך הראשונה - רצונות משותפים. מטבע העניין שאשתך במסירות נפש מלאה לבית ולילדים עליך לתת בה אמון מלא ולשחרר את הרצונות שלך ולאמץ את הרצונות שלה שיהפכו להיות שלך ממש "נו, מה הבעיה? אני עושה כל מה שהיא רוצה" הגיב "אתה עסוק בריצוי, לא לזה התכוונתי. ריצוי משמעותו שאתה נותן מעצמך על מנת לקבל איזה רווח מתוך הנתונה הזו בין אם זה רווח ישיר ובין אם זה רווח עקיף. אתה צריך לעשות עבודת נפש שכוללת התבוננות על מנת להזדהות עם הרצונות של אשתך. ככל שרמת האמון שלך בה גבוהה יותר כך אתה כמעט ולא צריך לעבוד בזה וזה יבוא לך טבעי. הריצוי היא לא פעולת השפעה אמיתית וכמובן שהיא מרגישה את זה ולא מצליחה לקבל ממך, היא מרגישה את החור סר אמון והיא מרגישה אפילו מנוצלת למרות שאתה הוא זה שעושה עבורה דברים"

"היא מנוצלת? אני זה שמנוצל" התרעם אברם. "אברם, הריצוי גורם גם לכעס פנימי מאוד גדול, אתה נאלץ לעשות כל מיני דברים נגד רצונך, אתה הופך להיות "שפוט" של הרצונות של אשתך וזה מייצר פער ומרחק גדול בינכם. ניכור וריחוק"

"אני לא מבין. אני אמור ללכת אחרי כל הרצונות שלה? ואם הרצונות שלה הם לבזבז כסף בלי הפסקה ולהביא את כל הבית הזה לגרעון של מיליון שקל? אני אמור ללכת אחריה?" שאל בכעס

"כאשר היא פועלת מתוך המקום הזה, המשמעות שהיא לא מחוברת בחלק הזה למקום המתוקן שלה בבניית הבית, יש לה צרכים אישיים שהיא צריכה לטפל בהם ופה התפקיד שלך למסירות נפש..."

בזה שאתה תתעקש לחזור ולכוון אותה לדרך הנכונה, על מנת שהיא תוכל לחזור להתחבר למקום הבריא והטבעי שלה "את יודעת כמה פעמים ניסיתי? אבל היא צועקת ולא מדברת איתי יומיים, אין לי כח לזה"

"אבל פה באה באמת המסירות נפש האמיתית שלך לידי ביטוי, בזה שאתה תעמוד מולה, תכיל את כל הכעסים ולא תשבר מזה וזוהי הדרך השנייה למסירות נפש בקשר. כאשר תאמץ את 2 תנועות הנפש האלה ותתרגל אותם היטב בתוך הקשר, כוחות שהנפש שלך יהיו מכוונים לשרה ולבית וככה היא תרגיש שאתה מביא את כל כולך לידי ביטוי בתוך הקשר והשמחה תחזור לביתכם"

"כשאני לא עושה מה שהיא רוצה יש לה תלונות, כשאני לא עושה כל מה שהיא רוצה, גם יש לה טענות... מה אני מפסיד פס פה?" שאל אותי אברהם בחוסר אונים

"אני לא מרגישה שאתה גבר, אני אפילו לא יודעת להסביר למה הכוונה, אני פשוט מרגישה שאתה מתנהג בצורה לא גברית" ענתה לו

"מה היא רוצה? שאני אצא לפאבים לשותות בירות וללכת למשחקי כדורגל? אני לא מבין למה היא מתכוונת" פנה אלי שוב.

"אני חושבת שהמילה גבר לא מספיק מדויקת. בואו ננסה להבין רגע לעומק כמה דברים: על פי חז"ל וגם לפי המבנה הביולוגי, תנועת נפש יסודית בזכר היא פריצה החוצה, התפשטות, השפעה וכיבוש. כשאתה אברהם חתמת על הכתובה והחלטת להתחתן, אתה בעצם חתמת על זה שאת כל הכוחות האלה אתה תפנה אותם לשרה.

שרה, מטבעה כאשר היא בונה את הבית, היא הקרקע, בתוך מה מתרחשים הארועים המשמעותיים ביותר לבניית הבית והיא היסוד לכל קשר הנישואין.

שרה מוסרת את עצמה ב-100% מלכתחילה כי זאת תנועת נפש טבעית שקיימת בה וזאת גם הסיבה שרק אישה מסוג גלת ללדת.

גם לאיש יש תנועות של מסירות נפש, אבל הם יוצאים החוצה ולרוב לפי רצונותיו מתוך מקום של ריכוז עצמי טבעי שקיים בו.

בפרשנות מורחבת של הכתובה, נדרש מהגבר להתחייב להעביר את כל כוחות הנפש שלו מקיום הרצונות הפרטיים שלו לקיום רצונות הבית, רצונותיה של אשתו שהיא מיסודה בונה את הבית.

הגבריות של האיש יכולה לבוא לידי ביטוי רק על ידי מסירת נפש כלפי אשתו וזו הדרך היחידה שבה הוא בעצם מייצר צינור ישיר ללא חסמים של כוחות ואנרגיה לאשתו ולבניית הבית."

"מעצבן אותי לשמוע את זה, מי אמר שהיא תמיד צודקת?" התעצבן אברהם.

"שניכם צריכים להגיע להחלטה משותפת לגבי הדרך הזו גית, כאשר יש לכם כיוון משותף, יש לכם מעין WAZE זוגי עם יעד מוסכם.

אברם, בשביל להבין את העניין יש לך 2 דרכים מרכזיות למסירות נפש בקשר:

חנה דיין: טיפול זוגי ופרטני במשברי החיים ברוח הפסיכולוגיה היהודית

קליניקה פרטית במרכז • מטפלת ומייעצת גם בזום •

מייל: hanna.tipul@gmail.com • טלפון: 054-4480705 • לכל המאמרים: www.hannad.co.il

בעיית העומק במדינה ופתרונה

איתי אסמן

להגיע למילואים, שר הביטחון הלך לראש הממשלה וביקש לעצור את הכל. כנגד אותם טייסים מרדנים, עמד טייס אחד בשם שי קלך, שהסביר לציבור שמדובר במיעוט צעקני שמתיימר לדבר בשם הרוב אך לא מייצג אותו ושאינו להקשיב להם. שי, במקרה הוא גם בעל תשובה שספג את הגבורה האזרחית שלו להתבטא מתוך התורה (בזמן שרוב בכירי מערכת הביטחון והטייסים שהסכימו איתו שתקו), הראיונות והנאומים שלו בציבור השפיעו רוב העם בז לאותם סרבנים ולא ראה בהם את המייצגים של חיל האוויר (לצערנו שר הביטחון נפל בפח).

עכשיו תארו לכם שיש בעל תשובה כזה בתקשורת, באקדמיה, בכלכלה, במערכת המשפט ועוד. אדם שהגיע מתוך המערכת של האליטה שמנהלת את המדינה ולא מפחד ממנה. האבן עזרא מסביר שמה רבינו היה צריך לגדול בבית פרעה ולא בבית עבדים כדי שהוא לא יפחד מהמצרים. הדרך לטפל בדיפ-סטטי של השמאל, הוא הדיפ-סטטי של היהדות, למצוא את האנשים שמתקרבים לתורה לא רק בהמון הרחב (שעל זה אני כותב כאן בדרך כלל) אלא במוקדי ההשפעה - באליטה, יש שם הרבה מאוד אנשים שרוצים חברותא ולהגיע לשיעורי תורה. חשוב לציין, לא אנחנו מחזירים אותם בתשובה, אלא ה' יתברך מעורר אותם מעומק הנשמה ותהליך התשובה הוא שלהם, אבל אנחנו צריכים לתת להם מענה - לפתוח את הדלת לסעודות שבת, להציע להם חברותא ולהזמין אותם לשיעור בקהילה.

דברים מעין אלו כתב רבי נתן מברסלב על רבי נחמן: "ואז כשדיבר מזה להשתדל לקרב נפשות להשם יתברך כנ"ל, או היה מתלוצץ מאלו המשתדלים לקרב להשם יתברך רק הפחיתים במעלה מאוד כגון עניים ואביונים ועמי הארצות... כי העיקר הוא להשתדל לקרב להשם יתברך בני האדם הגדולים במעלה שיש להם איזה חשיבות. כי בני אדם כאלו קשה לקרבם מאוד וכשזוכה לקרבם אשרי לו. כי הוא דבר גדול מאוד כשמקרב נפשות גדולות לשם יתברך ואז אלו הקטנים והשפלים נטפלים ממילא אליו ומתקרבים להשם יתברך, כי מתבטלים לגבי הגדול מהם שנתקרב לדרך האמת להשם יתברך" (חיי מוהר"ן תקמ"ג). אותו תהליך תשובה שעבר על אמני התרבות הישראלית צריך לעבור גם על האליטה שמנהלת את המדינה. מי שמנהל את התהליך והמגמה הוא ה' יתברך ואנחנו רק צריכים להיות שותפים. גם להקב"ה יש תוכנית עומק. שזוכה.

יש דיפ-סטטי יהודי

במשך שנים הייתה קונספירציה שיש במדינת ישראל מערכת דיפ-סטטי (Deep state - מדינת עומק), כלומר שלא הממשלה והכנסת מנהלים את חיי האזרחים אלא חבורת פקידיים שלא נבחרו. נכתבו על הנושא לא מעט ספרים ומאמרים, אך הם נראו כמו מדע-בדיוני והיה מאוד קשה לאזון הרגילה לקבל את הדברים ולהאמין להם, בעיקר בגלל שרוב הישראלים לא בקיאים בסוגיות מדיניות רוב האנשים מתקשים להביט לעומק, לזהות תהליכים ולחשוב שאנשים סמויים מן העין מקבלים החלטות במדינה כל כך מוצלחת כמו מדינת ישראל.

בחודש האחרון הכול התגלה, במדינת ישראל אכן יש דיפ-סטטי, מי שמנהל כאן את המדינה אלו לא נבחרו הציבור שנבחרו בבחירות דמוקרטיות בקלפי, אלא דווקא אלו שלא נבחרו, כדוגמת יועצים משפטיים שמחליטים מה מוסרי ומה לא, בכירי מערכת הביטחון שמחליטים אם צריכה להיות כאן רפורמה משפטית או לא, טייסים במילואים שמחליטים בשביל אורחי המדינה איזה חוק צריך להעביר ומאיימים שאם לא יקשיבו להם הם לא יתקפו באיראן, ראשי האוניברסיטאות והמכללות שמחליטים לבחור צד פוליטי וגם משרתים את הלימודים בשביל כל הסטודנטים, תקשורת שמהנדסת תודעה ועוד. מבחינה כמותית כל אלו הם מיעוט זניח, שלא נבחר, אבל מחזיק עמדות מפתח ולכן מסוגל לשתק מדינה שלמה. החדשות הרעות - שהמציאות הדיקטטורית הזו ככל הנראה לא הולכת להיפתר בשנים הקרובות. החדשות הטובות - שכל המוגלה יצאה החוצה. הדרך לטפל בבעיה היא קודם כל להכיר בה. כל השנים הבעיה לא טופלה כי האזרחים חשבו שהם הולכים לקלפי ביום הבחירות ושם מסתיימת עבודתם. הם לא ידעו שיש מערכת אחרת שמנהלת את הצביון במדינה. אז החדשות הטובות הן, שהציבור בישראל התעורר והתפקח. עכשיו כל אחד צריך לקחת אחריות כדי לתקן את המציאות ולא רק לסמוך על נבחרו הציבור, כי כאמור, אין להם הרבה כוח והשפעה.

אחרי שהבנו את עומק הבעיה, יש לדעת ולהאמין שהקב"ה לא יוצר בעיה אלא אם כן הוא מקדים לה רפואה. הרפואה במקרה שלנו היא לדעת שלא רק ארגוני השמאל מנהלים דיפ-סטטי אלא גם בצד היהודי יש מערכה כזו. קוראים לה - תנועת התשובה.

אתן דוגמה מהחודש האחרון. מי שהפעיל הכי הרבה לחץ כדי לעצור את הרפורמה המשפטית הייתה חבורת טייסים אנרכיסטים שאימו להפסיק

asmanitai@gmail.com

להצטרפות לקבוצת וואטסאפ של טיפ יומי לקירוב נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

רוצים להצטרף לפעילות בעירי הנני? אחיה 054-3138066

SOHO PARK
נווה שמיר בית שמש

לפרטים: 050-960-60-69

באמונה IL360

**דירות 4 חדי'
אחרונות**
עם אופציה לחדר חמישי
**אכלוס
עוד השנה!**

נכון, היינו חברים, אבל עכשיו ניפרד, חמץ יקר

המפגין עם הדגל חיבק אותי ואחרי רגע התחרט, אבל זה היה מאוחר מדי < אתה רק צריך לשבת, לאכול מצה ומרור ולשתות ארבע כוסות, ובכיל הסדר כבר יקלפו אותך מלמעלה > הייתי נראה כמו מאמן כדורגל, אבל סטודנט ניגש אלי ושאל אם אני ליטאי < **למה לא מברכים 'שהחינו' בבדיקת חמץ? כי כבר פגשת אותו פעם** > הבעל תשובה מצפת התבודד עם החמץ שלו ואני הייתי עם דמעות בעיניים < **ומה הבן שלי ענה על השאלה - מה זה 'חילוניים'?**... >> רגע לפני סיום השנה, בכ"ט באדר, ערב הראשון לחודשים, הגיע **אורי צוקר** להתוועד עם הרב **יובל בר נתן**, רב קהילת 'נהורא' לבעלי תשובה ברמת גן, כשסביבם מצטופפים ברוחם קוראי 'קרוב אליך'. על השולחן הם הניחו את כל מה שבוער: **המעבר בין פורים לפסח, הפרידה מהחמץ, איך בורחים מפרעה ועל מה לחשוב כשנמאס מהניקיונות, כשבין לבין תיבלו בסיפורי נשמות שלא מהעולם הזה**

לחפש ברחוב את 'הלבוש המיוחד'

הרב יובל:

אנחנו ביום האחרון של השנה, ויש שמקשרים את זה למעשה מאבדת בת מלך, היום האחרון - ראש להתחדשות, ובכלל. אז אולי לא כדאי לשתות יין היום - שלא יגרום לתרדמת של שבועים שנה...

מאוד חזק במאמר "ביום עשתי עשר" תשל"א שם הוא מסביר את המדרש על הפיקוח שאמר שבמקום לבחור בשרי המלוכה ובדוכסים למיניהם - "אנא נסיב מלכא", אני בוחר במלך. הרבי מדבר על מדריגות שונות ואז הוא אומר: הכל בסדר, הכל נכון, אבל - כמו שאדמו"ר הזקן היה אומר כשנכנס לדביקות - "איך וויל מערניט אז דיך אליין" (אני רוצה רק כך לבדך). בסוף אני לא רוצה לבושים, גם לבושים בקדושה, אלא רק אותך!

הרב יובל:

לא מזמן חיתנתי בת, ובמוצאי שבת זכור היה השבע ברכות האחרון. פגשתי שם שליח חב"ד שהיה בהתוועדות שעשינו בנהורא,

יהודי לא צעיר שכבר 25 נמצא במקום השליחות שלו. אחרי שנגמרה ההתוועדות הוא יוצא איתי ואומר לי: 'אתה יודע? אחרי ההתוועדות הקודמת הסתובבתי כמו פסיכי, למה אנחנו לא עושים מספיק? כשהגעתי למקום השליחות שלי החלטתי להקים מוסדות, ולכן מראש בחרתי מקום שקל לגור בו, אבל אני רואה שעכשיו הכל כבר קם, כבר יש הכל. בעקבות ההתוועדות החלטתי שעכשיו אנחנו מקימים מקום אחר באזור שכולו 'אאוט', ואני עובר לשם. אני לא יודע מה יהיה ואיך יהיה, אני צריך ברכה, אבל זהו, החלטתי שאני עושה את זה.'

הרי איך יכול להיות שיהודי נמצא אצל מצרי בבית בזמן הזה, או שיהודי מציג מצרי איתו? ובכל זאת הם מורחים את הדם על המשקוף והמזוזות, וזה מגלה את הפנימיות, והיהודי הזה לא נשאר במצרים

אורי:

מה סיפרת עכשיו זה גם לבוש מיוחד ולבוש נפרד. הרי זה בדיוק מה שהרבי אומר, שיש אחד שהקליפה שלו, הלבוש הנפרד שלו, זו עבודת ה' שלו, הוא תקוע בעבודת ה' בחיצוניות. יהודי עושה ועושה, ובאיזשהו שלב במקום להמשיך להתקדם הוא נשאב לתוך הקליפה של עצמו, וטוב לו. הוא עובד בקדושה, יש לו 'מוסדות', יש לו יהודים, והוא תוקע להם בשופר ומכין להם מצות וכו', מה שהתוועדות עשתה לו זה לקלף אותו, פתאום היהודי קולט שעבודת ה' שלו תקועה בחיצוניות.

האר"י ז"ל לא היה צריך מוסדות

הרב יובל:

פעם עמדתי בדוכן תפילין והגיעו שני חברה. אחד מהם הניח, והשני הסתכל מהצד. אמרתי לו: 'נו, מה איתך?'. הוא אומר: 'לא, לא, אני לא מאמין'. ה' נתן לי מילים, אמרתי לו: 'לא צריך להאמין בשביל להניח תפילין'. אז הוא אמר: 'אה, אוקיי', והניח תפילין. עד הרגע הזה הוא תפס את האמונה כדבר חיצוני, עוד דעה, הקילוף השאיר אותו עם הלבוש המיוחד.

אורי:

תקשיב סיפור מופת. נסענו כל המשפחה באוטו והשיחה התגלגלה לקרובי משפחה שלא שומרים מצוות, והבן שלי קרא להם 'חילונים'. אז שאלתי אותו: 'מה זה חילונים?' התשובה הצפויה הייתה: 'אנשים בלי כיפה' או 'אנשים שמחללים שבת' וכו'. הבן שלי, בלי לחשוב אפילו, אומר: 'אלה יהודים שלא יודעים כמה ה' אוהב אותם'. אתה יודע, זה בא מהשום מקום, שאלתי את השאלה בתור אבא ועפתי על עצמי שבכלל שאלתי, והוא הביא לי בהפוכה. אחרי רגע הסתכלתי על אשתי ואמרתי לה: 'אני חילוני!'

לחיים.

זה מה שאתה אומר על ההוא מהדוכן. הוא בנה לעצמו דמיון של מה זו אמונה, אבל אם הוא היה יודע כמה ה' אוהב אותו, הוא לא היה מדבר

ה'שמח ישראל' מאלכסנדר מביא מדרש על הפסוק "קול דודי הנה זה בא, מדלג על ההרים": "רבנן אמרי, זה משה. בשעה שבא ואמר לישראל 'בחדש הזה אתם נגאלין', אמרו לו, 'רבינו משה, היאך אנו נגאלין, וארץ מצרים מלאה מטנופת עבודה-זרה שלנו?!'. אמר להם, 'הואיל והוא חפץ בגאולתכם אינו מביט בעבודה-זרה שלכם, אלא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות'. על גבי המדרש הוא מסביר שצריך להסתכל על יהודי בלי כל הלכלוך שלו, דברים מאוד מחזקים.

יש מאמר של הרבי מליובאוויטש, 'ונחה עליו רוח ה' תשי"ד. המאמר לא קשור ישירות לפסח, אבל מתקשר לנקודה

בהמשך. אחד הדברים שאליהם הוא נכנס שם הוא להבין את ההבדל בין עולם האצילות לעולמות בי"ע (בריאה-יצירה-עשיה), ויש לו שם כמה חלוקות, כאשר אחת החלוקות היא "לבוש מיוחד" (מלשון ייחוד ואיחוד עם הלוכש, לא במשמעות של מיוחד במינו) ו"לבוש נפרד" (שאינו מאוחד אלא נפרד מן הלוכש). מה ההבדל בין לבוש נפרד ללבוש מיוחד? ההבדל הוא שלבוש נפרד מתחלף ולבוש מיוחד לא מתחלף. מחשבה ודיבור הן לבוש נפרד, אתה יכול להחליף אותם כל רגע, כמו בגד. לעומת זאת, המידות, הרגשות הטבעיים שלך, הן כמו גוף נפש, זה לא משהו מתחלף.

ברחוב זה כאילו אונליין, אתה מקבל את זה לפרצוף. אחד תפס אותי כאן ברחוב ביאליק. הייתי עם קפוצ'ון ירוק, נראה כמו מאמן כדורגל, לא כמו דוס קלאסי. הוא אומר לי: 'אתה ליטאי, נכון? אמרתי לעצמי: 'אוקיי, פורים לא עבר, אני רואה, ואמרתי לו: 'לא'. אני צריך לשאול אותך: למה הליטאים הולכים עם חליפות שחורות? סטודנט, בן 22-23, ממש לא אחד הזוי. ואז הוא התחיל לספר על ההפגנות: 'אתה לא יודע מה הולך להיות פה, ומה אתם הולכים לעשות'. אמרתי לו: 'מי זה אתם, אני לא יודע על מה אתה מדבר. אני באמת לא מונח' והתחלנו לדבר. בהתחלה דיברנו על טניס בכלל, עברנו למוסיקה, ומשם עברנו ליידישקייט והזמנתי אותו לשבת, הוא גר לא רחוק מכאן. בסוף הוא חיבק אותי חיבוק חם.

מה ראיתי? שיש לבוש נפרד ולבוש מיוחד. בהתחלה הוא התעקש מאוד לדבר בלבוש נפרד, גם אני יכולתי להתעקש לענות לו בלבוש נפרד, זה אפשרי. אבל ברגע שאתה מפרק לו את השכבה הזו, אתה חושף את הלבוש המיוחד.

אורי:

חבר סיפר לי לפני הרבה שנים, כששאלו את החברה בנהורא למה הם מגיעים לשיעורים של רב מסוים, הם ענו: 'כי הוא מדבר על ה' יתברך'. ואז החבר סיפר על עצמו שערב אחד הוא היה על חוף הים ודיבר עם קבוצה של חברה על ה', לידם הייתה עוד קבוצה עם אחד ליטאי שדיבר איתם על הוכחות שכליות וכו'. לאט-לאט חברה עזבו את השני והתחילו להתקבץ אליו. הוא הבין שהסיבה הייתה שהוא לא דיבר על לבושים, הוא דיבר על העצם, על הדבר הכי פנימי, הכי עצמי.

זה קו מנחה במאמרי החסידות של הרבי. הרבי לוקח את כל המאמרים שנאמרו לפניו, שמגיעים עד נקודה מסוימת, ואז הוא אומר: הכל נכון, אבל למעלה מזה יש את העצם. זה

ככה בכלל - אז שיניח תפילין.

הרב יובל:

נקודה שמאוד חשובה לעניין הזה היא המוכנות להתרכז בפרטים ולא רק בכלל. אמר לי פעם ר' מרדכי אוירבך, שכשהוא מכין שיעור, הוא מכין שיעור למאה איש ולאדם אחד אותו הדבר, עם כל ה'ברען' והלהט. יותר מזה, גם אם הוא חושב שיבואו מאה איש ומגיע אדם אחד, הוא מעביר את השיעור באותו הברען. הוא הביא שתי סיבות לזה: א) זו האמת. ב) זה יותר שיווקי. אם אתה נותן את עצמך ליהודי אחד - הוא הולך עם זה, הוא צועק את מה שהוא קיבל. כשיהודי חושב שהוא רק אחד מתוך מאה זה פחות פועל עליו. זו הנקודה: להכניס את כל הנצח ברגע הזה, ביהודי הזה מולך. האר"י היה צריך רק תלמיד אחד, מהרח"ו, כדי להעביר את האמת, הוא לא היה צריך שיהיו לו מוסדות של מאה אלף איש. גם רבינו נתן זה אותו דבר.

אין הכוונה שלא יהיו תלמידים, אבל כשאתה מגיע ליהודי תחשוב שכל הבירור עובר דרכו. לא סתם הרבי היה אומר 'כל אחד ואחת מישראל'. הוא הדגיש את הפרט. הוא היה נשמה כללית, אבל נשמה כללית של עבודה דרך הפרט. לשלוח שליח מיוחד כדי להעביר מצה אחת ליהודי בשוודיה. הוא הרגיש איך כל האור אין סוף יכול לעבור דרך הפרט הזה.

אורי:

יש שתי נקודות ששייכות למה שאמרת. האחת היא שאנחנו לא מאמינים בדברים קטנים. יש מין אמירה כזו: 'אם אני אדבר עכשיו עם היהודי הזה אני אפתור את הבעיות של עם ישראל? אני יודע מה יצא לו מזה? אולי עוד עשרים שנה הוא יזכור את השיחה הזו ויתחזק, ויעבור ליד דוכן תפילין ויניח פעם אחת תפילין והוא לא יהיה "קרקפתא דלא מנח תפילין". בשביל שיהודי אחד לא יהיה קרקפתא, שווה לי לעזוב את כל העניינים שלי ואולי לעשות יהודי אחד שלא יהיה קרקפתא בעוד עשרים שנה? לא נשמע לי כזה מלהיב. אז בשביל מה אפילו להתחיל? אם היית אומר לי עכשיו שאני מעביר שיעור לאלף איש זה נשמע אחרת'.

הרב יובל:

הכל יושב על השאלה האם אתה עובד ב'גילויים' או ב'עצם'. האם אתה מטייל במעטפת השכבות הגלויות או שאתה פוגע בדבר עצמו.

אורי:

בדיוק. מעבר לזה, יש עוד נקודה שעלתה לי בפורים. יש מקום בספר המאמרים עטר"ת שמשמע מדברי הרבי הרש"ב שם שהתיקון והבירור של חלק המציאות ששייך לך עובר דרך הבירור של הנפש הבהמית שלך. יהודי רץ לשנות את כל העולם, אבל אם הוא היה מתקן את עצמו זה היה מזויז את העולם.

הרב יובל:

כבר כמה חודשים אני מדבר על זה שצריך לנטרל את המסביב ולהבדיל בין הדעות של האדם לבין הרגשות שלו. אם יהודי מזהה שאתה מגיע אליו מבחירה חופשית, לא כי יש לו מעלות ולא כי הוא בן - אפילו אם הוא בן שאין לו מעלות, אלא מנקודת העצם, זה נוגע לו. יהודים צועקים: 'אתם באים כל הזמן עם לבושים, עם הסברים, די! אני רוצה שתבואו אליי מנקודת העצם'!

כתוב שהסיבה ל"עד דלא ידע" בפורים היא לא בשביל לבלבל בין מרדכי להמן, אלא שאתה צריך להגיע למצב שאתה לא יודע למה אתה ברוך והוא ארוך, להישאר עם הנקודה שזו פשוט בחירה עצמית.

אנחנו עושים הבדלה בכיכר המרכזית כאן. מוצאי שבת אחת הלכנו להבדלה בכיכר, והייתי צריך אש. היו שם כמה חב"ה עם דגלים שדיברו עם כמה ערסים. שאלתי אותם: 'יש למישהו אש להבדלה?'

ואחד עם דגל אומר לי: 'מה, אתה לא רואה שאני מדבר?', ישר נהיה כזה חיכוך. אמרתי: 'לא, לא, אני רק צריך אש, תמשיכו לדבר'. אז ערס אחד אומר לי: 'בבקשה, קח, הרב'. ההוא נעלב, 'אתה לא מבין שאני באמצע לדבר?!'. אמרתי לו: 'האמת? נראה לי שכולכם תבואו להבדלה'. הוא אומר לי: 'מה?'. אמרתי לו: 'כן, תשמעו הבדלה ותמשיכו'. הוא קיבל איזה צד כוחני והמשיך לדבר איתם. אמרתי להם: 'לא, אני באמת מתכוון שתבואו להבדלה'. חמשת הערסים באו, והוא נשאר שם לבד. אמרתי: 'אני כבר מחזיר אותם, עוד חמש דקות'. חזרנו מההבדלה ואמרתי לו: 'האמת שאני מת לדבר איתך, אבל אשתי מחכה לי, לצערי אני חייב ללכת, יש לנו הרבה עבודה בבית'. נתתי נשיקה על המצח לכל אחד מהערסים, ואני אומר לו: 'אחי, אנחנו נדבר'. הוא אומר לי: 'כל טוב אח שלי', בפשטות, נותן לי חיבוק. אחרי שתי שניות שהוא נותן לי חיבוק, הוא אומר: 'אני לא אח שלך'. אמרתי לו: 'זהו, מה שיצא בספונגניות זה מה שקובע. כל השאר שטויות'. זה העצם והלבוש, הוא פתאום נזכר שהוא צריך לחשוב משהו.

המן חושב בגדול, אנחנו עושים בקטן

אורי:

צריך לעבור מפורים לפסח.

הרב יובל:

היום האחרון של אדר, "מיסמך גאולה לגאולה".

אורי:

חבר מהיישוב אמר לי משהו חזק מאוד: המן יודע לעבוד רק בגדול. מרדכי לא משתחוהו - בוא נהרוג את כל היהודים. ושתי לא באה - כל הנשים יתנו יקר לבעליהן. רוצה לבנות עץ - חמישים אמה. הוא לא יודע לעבוד בקטן, הוא יודע לעבוד רק בענק. איפה הוא נופל? כשהמלך אומר לו "יבוא". הרי אסתר באה לחצר בית המלך הפנימית, והמן עומד בחצר החיצונה, ואז המלך אומר לו "יבוא" והוא בא. וכשהוא נכנס פנימה הוא נופל, כי בפנים אין לו אחיזה. זה כל כך נכון, זה בדיוק זה. בפנימיות המקיף כל דבר קטן תופס. אתה מדבר לעצם, ובעצם לא משנה אם אתה הרבה או קצת, אם אתה גדול או קטן, אין נפקא-מינה בכלל.

הרב יובל:

בעניין הזה, יכול להיות שדווקא דרך המעט אתה תופס יותר. "אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוון לבו", פשוט שאם אתה ממעיט יותר קל לך לכוון את הלב. הבעיה היא במרבה. לא סתם כתובות בתורה רפ"ב המילים "מעט טוב" כמה פעמים.

אורי:

אדמו"ר הצמח צדק כותב בדרך מצוותיך על מצות חמץ ומצה, שזה העניין של אמונה. מה זו אמונה? אתה קורא לו 'אבא'. אבל אתה לא יודע בכלל מי זה אבא, אתה לא מבין כלום באבא. ובכל זאת, כשאתה קורא לו אבא זה כולל הכל. וזה העניין של אכילת המצה, מאכל האמונה, ויציאת מצרים. אחרי זה מגיעה גם ההכנה וההשגה, אבל האמונה היא התפיסה בנקודה באופן שמותאם גם למדרגות הנמוכות.

הרב יובל:

מה שאמרת קודם שאין להמן אחיזה בפנים, כי ברגע שזה בפנים זה כבר לא משנה אם זה קטן או גדול - זה גם העניין של פרשת 'החודש'

**אם יש לך לחצים מוכ
אשתך בניקיון שכ
המקרה ואתה לא מבין
למה, ונמאס לך מהחיים,
ואתה לא מקשר את זה
לסיטואציה שמלך מלכי
המלכים נגלה עוד רגע ויש
השבתה, אז תאכל קש**

שלח ידו מן החור", ה' עושה סדק ומכניס את היד. עד איפה? "מעני המו עליו", עד המעיים, עד מקום הפסולת. בדרך כלל כאשר יהודי עושה עבירה חס ושלום הוא מכניס את הקב"ה איתו ללכלוך, כאן הקב"ה מוכן להכניס את עצמו עד ללכלוך לכתחילה. למה? בגלל "איה", כי צעקת "פשטתי את כתנתי". ברגע שצעקת "פשטתי את כתנתי" ואני לא יכול, זה מעורר כבר את העליון לעשות סדק ולהיכנס. גם במצרים מי שלא צעק לא יצא, לא צריך לעשות כלום, רק לצעוק. זה פורים.

בפסח "דודי לי ואני לו". כלומר, עוד פעם הוא מגיע עד אליך, הוא יורד, הוא ירד עד אלינו במכת בכורות, "אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא השליח" אבל אז הוא רואה ש"כִּלְךָ יפה רעיתי ומום אין בך". בפסח אתה כבר אחרי ביעור חמץ, אחרי השריפה, אחרי הכול, אז הוא לא מביט בטינופת, אלא רק בנקודת היופי שבך.

בפורים הוא לא מתעלם מהלכלוך, "המלך" נמצא ליד "מטות זהב" וכל מה שהולך שם במשתה, הוא ננעל איתך בשטויות שלך. בפסח מתגלה לך שהוא ננעל איתך כי אתה קודש קודשים. הוא ירד עד אליך כי הוא זיהה שגם למטה יש מקום קודש קודשים. זה מה שמתגלה בפסח.

ודאי שיש "מיסמך גאולה לגאולה", גם באדר וגם בניסן המלך מגיע עד אליך. אבל אדר זה חודש מאוד קשה ומורכב, אות החודש היא ק', "רגליה יורדות מות", זה מקום של בירורים של הפסולת. ניסן הוא דף חדש, חודש השמחה, קח את החמץ ושרוף אותו.

אורי:

בלי פורים אתה לא יכול להגיע לפסח. בליקוטי תפילות כתוב שבלי ההכנה של פורים אי אפשר לבער את החמץ בפסח. אתה צריך לראות שה' יתברך נמצא איתך, אחרת אתה לא יכול להתחיל לברר בכלל. פעם שאלתי יהודי מיוחד, איך יכול להיות שפעם היו כל ההתחלות מפסח ועכשיו מפורים? הרי פורים הוא דרבנן ופסח דאורייתא. אז הוא אמר: פורים הוא יותר יסודי. זה עוד שלב עמוק יותר בתוך האדמה. פעם פסח היה הכי יסודי, היום אתה לא יכול לעלות על המעלית בכלל, אתה בכלל לא בקומה של פסח. בפורים אתה עולה על המעלית לקומה של פסח, ועכשיו אתה יכול להתחיל לדבר.

אבל אם נחזור לפסח, אתה אומר שבפסח הוא יורד אליך ואתה נקי לגמרי. אבל אחר כך אתה חוזר לספירת העומר ואתה מתרסק, אתה חוזר לגלות שאתה לא נקי באמת.

"החדש הזה לכם". כשאתה נוגע בשורש, בכוח של התחדשות, זה באמת לא משנה אם תלמד דף גמרא או שאתה הולך לקרב יהודי, אם זה בהתחדשות, גם מילה אחת תופסת, כי זה בשורש.

רבי נתן כותב על קידוש החודש בהלכות ראש חודש הלכה ג' שצריך לגלות את ההסתרה בלי לצאת ממנה. הרי זה מה שקורה בראש חודש, אתה עדיין בהתחלה, רק שאתה מגלה שבתוך ההסתרה יש איזו נקודת התחדשות. בעצם, נקודת ההתחדשות קורית רק בהתחלה. ושם הוא מוסיף עוד איזה מרכיב שברך כלל הוא לא מוסיף, הוא אומר: אתה פוגש שם את הקב"ה. הוא כותב שם כמה פעמים "חס ושלום", כי כמוכך אסור ליפול. אבל כשזה קורה לך, אתה פוגש את הקב"ה בלי לבוש, הכי סמוך. רק מה? אתה צריך להכניס שם דעת לגלות את זה, ולא לאבד את השעה. אם אתה מאבד את השעה, אתה מאבד את זה. הוא אומר שיש איזו שעה שאתה מגיע לתכלית הירידה, ששם זה הכי "סמוך ונראה", ושם אתה עושה תשובה. זה הפוך מהעולם: אתה עושה תשובה לא כי אתה יש ונפרד שם, אלא כי הקב"ה נמצא שם בלי שום לבוש.

אורי:

זה לא בגלל שהוא רחוק עד הסוף? כמו "תעיתי כשה אבד בקש עבדך", שדווקא כשאתה מתרחק אתה יכול למצוא את ה' יתברך?

הרב יובל:

לא. הוא אומר שהטבע שהאדם עושה תשובה אחרי שהוא רחוק זה לא כי הוא רחוק, אלא כי הוא רחוק מהלבושים, הוא תפס רק את העצם, ולכן שם יש לו כל כך הרבה כוח לחזור בתשובה.

אורי:

לכאורה זו קושיא ממש ברש"י על מכת בכורות. הם מורחים את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, אבל רש"י כותב שאם יהודי היה בבית של מצרי, היהודי ניצל גם אם אין דם על המשקוף ועל המזוזות, ומצרי שהיה בבית של יהודי גם הוא נהרג. אז בשביל מה מורחים את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות?

יש שמסבירים שההבדל הוא בין המשחית שלא מבחין לבין ה' יתברך. אבל אפשר גם להסביר שאתה צריך לעשות מעשה – דם פסח ודם מילה, והרגע הזה הוא רגע של הבדלה ברורה בין פנימיות לחיצוניות. הרי אין יכול להיות שיהודי נמצא אצל מצרי בבית בזמן הזה, או שיהודי מציל מצרי איתו? ! ובכל זאת הם מורחים את הדם על המשקוף והמזוזות, וזה מגלה את הפנימיות, והיהודי הזה לא נשאר במצרים. כליל הסדר יש קילוף מוחלט, מקלפים אותנו מלמעלה.

אם היא משתגעת זה סימן טוב

הרב יובל:

הרבי כותב על ספירת העומר שזה בחינת "משכני אחרך נרוצה". "נרוצה" בלשון רבים הכוונה לשתי הנפשות, והנפש הבהמית מריצה את האלוקית.

אורי:

מה שאתה אומר בעצם זה שבפורים מתוועדים עם הבהמית, בפסח כאילו אין נפש בהמית, ובספירת העומר זה לחזור לבהמית ולהאכיל אותה, העומר הוא משעורים שהן מאכל בהמה.

הרב יובל:

בהלכות פיקדון ד' רבי נתן כותב: למה מקריבים עומר שעורים? לא כי אתה במצב של בהמה, אלא כי יש עניין לעשות עצמו כבהמה, "בהמות הייתי עמך".

אם לא תצעק - לא תצא

הרב יובל:

היה לי פעם דרוש כזה על כיפור-פורים-פסח, אני לא יודע אם הוא נכון. בכיפור יש את הדרוש הידוע של הברדיטשובר שבנעילה אתה ננעל איתו. בפורים אני חושב שהוא ננעל איתך. אם בכיפור אתה ננעל עם המלך, כאן הוא מוכן להינעל איתך, עם כל הבלגן שלך, ולהגיד עדיין שזה בסדר. זה לא שהוא מתעלם. "מיטות זהב וכסף", הכול שם מלא לכלוך, אבל הוא נמצא גם שם.

זה מופיע באחד המאמרים של הרבי על "בלילה ההוא". "אני ישנה ולבי ער" הקב"ה אומר, "פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי", כל הדרגות, וכנסת ישראל אומרת: "פשטתי את כתנתי", זה לא עובד. אז ה' יתברך אומר: אם ככה אז תדעי לך "שראשי נמלא טל", שטל לא נעצר אף פעם. ובכל זאת כנסת ישראל אומרת: "אני לא יכולה", ואז כתוב: "דודי

אורי:

לתת לה לאכול, להסכים לה, להאכיל אותה עם פנימיות. אתה מתחיל לדבר עם הנפש הבהמית שלך.

הרב יובל:

זו חתיכת קומה, העומר שעורים הזה, זה לא רק בהמה בטיפול. עכשיו יש 'עבודה' להיות בהמה. בפסח שרפת את החמץ, אבל לא טיפלת בבהמית, אתה רוצה רק לשרוף.

הרב יובל:

יש עוד נקודה חשובה שקשורה למהלך שהעברתי בנהורא. יש ר' נתן שמדבר על העניין של מוחין דארץ ישראל ומוחין דחוץ לארץ. על מוחין דחוץ הארץ"ל כותב שזה בגלל שנפגם הכבוד. מה זה פגם הכבוד? שהוא כבר לא ביטוי של כבוד ה', "כבוד אלוקים", אלא כבוד של משהו אחר, "כבוד מלכים". ממילא ההשגות שמשגיגים משם הן השגות של מחלוקת, "במחשכים הושבני" זו תלמודה של בבל", הכול עניין של מחלוקות. לעומת זאת העניין של ארץ ישראל זה עניין של אחדות, כי בארץ ישראל שופע הנועם העליון. על פי פנימיות כשמדברים על אחדות, מדברים על אחדות של "אב אחד לכולנה", לא מדברים על אחדות חברתית. האור מאיר וכולם בטלים אליו.

ר' נתן אומר שם שיש זמן שבו שופע הנועם יש מלא מחלוקת בארץ כי בעלי המחלוקת של חוץ לארץ מבקשים תיקון בארץ. זה פלא, כשיש מלא מחלוקות ומלא בלגן זה לא כי הכול קורס, אלא כי הם מבקשים תיקון, כי הם רואים את האור ורוצים להיכלל באור הזה. כל המחאות וההפגנות שיש, הם בעצם צועקים שהם מבקשים תיקון לפני פסח. אנחנו צריכים להיות ערים לזה ולא להתבלבל מהפסולת שעולה. וזה נכון גם באדם הפרטי, שכאשר אדם מרגיש לא טוב עם עצמו ועולה לו כל הלכלוך, זה אומר שיש לו עכשיו פסולת שרוצה להתברר ולקבל תיקון.

אורי:

הרב יהושע הסביר לנו פעם את הנקודה הזו. הוא הביא סיפור על מישהו שטיפל במישהי שהשתגעה, וככל שהיא התנהגה יותר בשיגעון היא הלכה והחלימה בפנים. כל המחלה יצאה החוצה. אותו דבר זה באדמדת. מה זו אדמדת? בהתחלה החום עולה, עולה, עולה, ואתה לא יודע כלום, ואז מתחילה פריחה נוראית על כל הגוף. אתה הולך לרופא, אתה בטוח שהוא ייקח אותך למיון, והרופא מחייך. הוא אומר 'הכול בסדר, זו אדמדת'. כאילו עכשיו המחלה יצאה החוצה. הרב יהושע אומר שזו הכוונה במאמר הזהר "טב מלגאו וביש מלכר" (טוב מפנים ורע מבחוץ), כשזה יוצא החוצה, ובחוץ זה נראה לך הכי גרוע שיש, זה אומר שזה מתנקה מפנים.

כאן רבי נתן לכאורה מוסיף על זה: הרע לא סתם יוצא החוצה, הוא מבקש תיקון. הוא לא רוצה לוותר, והוא משתגע שאתה מוותר עליו. לפי מה שאמרת קודם זה פורים, בפסח שורפים את החמץ.

הרב יובל:

יש פה תהליך. אתה יוצא מפורים, ואתה נפגש עם עמלק. זה ברור אפילו בתור 'בעל-בית' שע מעשה', כשאתה יוצא מפורים אתה מתחיל להתעסק עם החמץ של אותה שנה בניקיון הפשוט של הבית. וברור שכשאתה מתחיל לנקות את הבית כל הלכלוך עולה, ללא ספק.

בהגדה כתוב שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים. איך עושים מצה? מתחילים תהליך שבסוף עלול להחמץ וה' אומר לך להפסיק אותו באמצע, החמץ עולה ועולה ויש רגע שאתה משבית אותו.

אורי:

אדמו"ר הזקן בליקוטי תורה שואל שאלה פשוטה: איך הבצק לא החמץ? הרי עברו יותר מח"י רגעים! הם יצאו ממצרים, לקח זמן עד שמדליקים מדורות, עד שעושים את כל הפעולות, איך לא החמץ

להם? אז הוא אומר שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים, הייתה הארה כזו שהבצק לא יכול היה להחמץ.

הרב יובל:

זו עבודה של כל שנה. אפשר להגיד שכל שנה כולם בדינים מהניקיונות, ואפשר להגיד שהקב"ה סידר את כל העבודות בשביל שיהיו דינים. הוא סידר לנו את הסיטואציה ככה שבסוף יהיו דינים. זו הנהגת חז"ל, לנקות שבועיים את הבית כדי שתתחיל להתעצבן. למה? כי זה החמץ, "כי יתחמץ לבכי". כיוון שבאור לי"ד בודקים, וביום י"ד שורפים ומשביתים, החמץ של השנה הזו, הפנימי והחיצוני, קולט שזה הולך לקרות לו, אז הוא תופח. הוא מתעורר כי הוא רוצה תיקון.

אורי:

כלומר, זה שיש לחץ לפני פסח זה לא בדיעבד אלא לכתחילה.

הרב יובל:

אם אדם מסתכל על כל מה שהולך בחוץ בצורה כזו כי שופע נועם עליון, הלחץ הזה הוא טוב, כמו האדמדת. אם יש לך לחצים מול אשתך בניקיון של המקרר ואתה לא מבין למה, ונמאס לך מהחיים, ואתה לא מקשר את זה לסיטואציה שמלך מלכי המלכים נגלה עוד רגע ויש השבתה, אז תאכל קש, זה לא פתיר, אתה לא נותן דעת. זה כל העניין של פסח, הדעת, "למען ידעו", שזה ה"נגלה עליהם". הרי מה קורה

בליל הסדר? אתה לא עושה כלום חוץ ממצה, הגדה וארבע כוסות, וזה קורה. אתה פשוט צריך להיות מכוון למטרה. כבר מפורים תפחתי, תפחתי, תפחתי אבל עכשיו יש רגע של התגלות והשבתה...

יהודים צועקים: 'אתם באים כל הזמן עם לבושים, עם הסברים, די! אני רוצה שתבואו אליי מנקודת העצם!'

אורי:

אתה אומר שצריך להיות בלחץ ולהיות בנחת מזה שאתה בלחץ.

הרב יובל:

יש שאלה: למה לא אומרים שהחיינו בבדיקת חמץ? אפשר לענות שבעצם זה חמץ שכבר פגשת, אתה כבר שם.

אורי:

זה מה שאמרת קודם. איפה פגשתי את כל החמץ שלי? בפורים. עכשיו פתאום גיליתי את עמלק, והמלך נמצא איתי שם, ואני אומר 'אוקיי', ועכשיו יצאתי מפורים וצריך להתמודד עם כל החמץ ועמלק. הרי גם בגשמייות, מאיפה כל החמץ שיש בבית? ממשלוחי המנות. בשביל מה צריך משלוחי מנות בפורים חודש לפני פסח? עכשיו כל החמץ ששייך לך מגיע אליך, שהרי כל דבר שמגיע אליך שייך לך בפנימיות. כל החמץ מגיע אליך בפורים, ועכשיו אתה אוכל איתו ונהנה איתו, אתה והחמץ שלך ביחד עם ה' יתברך. ואז באיזשהו שלב אתה צריך להתמודד עם החמץ הזה. ובפסח, זהו, השבת אותו.

הרב יובל:

ה' יתברך נגלה, אז החמץ מושבת, זה לא אתה משבית.

אורי:

כן. אתה שורף לה' יתברך.

הרב יובל:

לא אתה זה שמטפל בחמץ.

סיפור לסיום. פעם הגיע איזה בעל תשובה לשריפת חמץ בצפת. הוא הגיע עם מלא חמץ והתחיל לדבר עם החמץ: "היינו חברים טובים והכל, אבל זהו, נגמר". הוא התבודד שם איזה חצי שעה על החמץ הזה. תקשיב, הייתי עם דמעות בעיניים, אדם ממש שורף ונפרד מהחמץ, הפרד נא מעליי."

תמלול: יוחאי אלימלך רווה

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

מה ההבדל בין תשובת הבן החכם לבן הרשע בהגדה? הם די אומרים את אותו דבר...

אכן, רבי נחמן מברסלב מתאר בסיפורו "מעשה מחכם ותם" את החכם כאדם שחוכמתו מרובה מדי, עד שהיא מפילה אותו לכפירה במציאותו של המלך עצמו. נדמה שהוא רומז בזה שבאמת גם החכם נמצא בסכנה גדולה, וכפי שאמרו חז"ל "כל שחכמתו קודמת ליראתו, אין חכמתו מתקיימת". הדבר נוגע למחלוקת גדולה בישראל כיצד להתייחס לחוכמה, ולחוכמה החיצונית בפרט, לעומת התמימות בעבודת השם. ובכל זאת, אחרי ההערה הזו, הפשט הוא, שהרשע באומרו "לכם", שזה העיקר בשאלתו, מוציא את עצמו מן הכלל, ואילו החכם הוא שותף המבקש להוסיף על הבנתו. ובאמת בתלמוד הירושלמי מנוסחת שאלת הרשע בלשון בוטה יותר, "מה הטורח שאתם מטריחין עלינו בכל שנה ושנה?".

מה אכילת המצה פועלת ברוחניות?

כמו כל המצוות, עיקר הפעולה של המצווה אינה רוחנית כלל ועיקר, כשם שהיא אינה גשמית כלל ועיקר. המצוות אלוקיות הן, למעלה מגדרי העולם הזה, לא רק בגשמיותו אלא גם ברוחניותו. המצווה מדבקת אותנו לה' יתברך, כמו שאנו אומרים "אשר קידשנו במצוותיו", ומסביר בעל התניא שהדבר דומה לאיש המקדש אישה ואומר לה "הרי את מקודשת לי", כך על ידי כל מצווה הנשמה של ישראל מתקדשת להיות בת זוג של הקב"ה. ומתוך קרבת אלוקים זו, ומתוך עשיית רצונו יתברך, ממילא מושפע שפע רב בכל העולמות הגשמיים והרוחניים. ובמצוות המצה מאירה יציאת מצרים וההופעה האלוהית עלינו שטרם הספיק בצקנו להחמיץ עד שנגלה עלינו מלך מלכי המלכים. אכילת המצה פותחת פתח של התגלות עצמית, "אני ולא מלאך, אני ולא שרף, אני ולא שליח, אני הוא ולא אחר". והמצה שאין לה שום התפחה מגלה את העצמיות הישראלית, שהאור האלוהי הוא היחיד שמאיר בה, ואין עוד מלבדו.

איך הופכים את ליל הסדר לערב משמעותי באמת?

עיקר עניינו של ליל הסדר הוא הלימוד וההעמקה בסיפור יציאת מצרים, בניסים ונפלאות שעשה לנו ה' יתברך מרוב אהבתו את ישראל, גם בהיותם במ"ט שערי טומאה. כל זאת, מתוך האמונה שאין מדובר רק על סיפור שהיה בעבר אלא מציאות תמידית ונצחית שמאירה גם היום. החובה של כל אדם לראות את עצמו 'כאילו' הוא יצא ממצרים, אין הכוונה שידמיין איזה סיפור אגדי ב'כאילו', אלא שהוא צריך לראות את הסיפור כממשי. אכן האור הזה מוסתר במעמקים ואינו נראה על פני השטח, אך יש לילה אחד שבו כולנו צוללים למעמקים של נשמת ישראל, ביום שבו נולד "בני בכורי ישראל", ונוגעים ועוסקים במטמונים הגנוזים בתוכנו פנימה, ומאירים אותם כאילו הם המציאות הממשית ונראים לעין החיצונית. ועל ידי כך לא רק שהוג נעשה משמעותי, אלא שמתבהר שכל שאר ענייני המציאות אינם משמעותיים כלל בלעדיו, אלא נובעים ומקבלים משמעות מפעולתו האלוהית הפנימית.

בס"ד

פסח כשר ושמח

הפתרון בידיים שלך

קמפוס טל - בנות | קמפוס לב - בניים

תואר שני Master

- כריית מידע DATA MINING
- פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו - אופטיקה
- מידענות טכנולוגית בבריאות* Health informatics **חדש**
- סיעוד - התמחות בגריאטריה, בטיפול תומך
- סיעוד - רפואה פנימית

הפקולטה לניהול B.A.

- חשבונאות ומערכות מידע
- מנהל עסקים - התמחות במדע הנתונים, משאבי אנוש, שיווק דיגיטלי

הפקולטה למדעי החיים והבריאות

- סיעוד B.S.N
- ביואינפורמטיקה B.Sc
- מוכר להמשך לימודים לתואר ברוקחות של האוניברסיטה העברית

הפקולטה להנדסה וזרועי המחשב B.Sc.

- פיזיקה יישומית / הנדסת אלקטרו - אופטיקה
- הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
- הנדסת תוכנה
- הנדסת תעשייה וניהול
- מדעי המחשב

המכינה לאקדמיה

מכינת רענן | מכינה מלאה

חלוקי

*הענקת התואר מותנית באישור הסוסף של המכינה, נ"ח

בית מדרש/מדרשה בראשות הרב יוסף צבי רימון

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חינם לבוגרי צבא ושירות לאומי בכפוף לנהלי המרכז האקדמי לב

